Onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit

nummer 2 / jaargang 18 / 12 oktober 2017

VOX

DE EERSTE LICHTING VAN 2000

Het Hulpfonds biedt aan alle collega's van het umc en de universiteit financiële ondersteuning. Wij helpen met financieel advies, budgetbegeleiding en renteloze leningen.

Wil je meer informatie?
E-mail: info@hulpfondsradboud.nl | Telefoon: (024) 309 33 10 | www.hulpfondsradboud.nl

Radboud Universiteit Radboudumc

Karaktervolle locaties

Vergader- en Conferentiecentrum Soeterbeeck

Ruimte voor concentratie

www.ru.nl/soeterbeeck

reserveringsbureau@fb.ru.nl of bel: 024 - 361 58 25

Uw locatie voor één of meerdaagse cursussen, seminars, vergaderingen, trainingen of conferenties. Ervaar de inspirerende rust.

Faculty Club Huize Heyendael

Dé ontmoetingsplek op de campus

www.ru.nl/facultyclub

facultyclub@fb.ru.nl of bel: 024 - 361 59 79

Lunch en diner à la carte, ook arrangementen voor recepties, diners en feesten. Uitstekend geoutilleerde vergaderruimten.

Radboud Universiteit Nijmegen

Autoverhuur Nijmegen

Autoverhuur Nijmegen
Nieuwe Dukenburgseweg 13, 6534 AD, Nijmegen
Postbus 1130, 6501 BC Nijmegen
Tel. 024-3817161

Radboud in'to Languages

opent nieuwe werelden

Breng je onderzoek op een originele manier tot leven en win een reischeque met bijpassende taalcursus.

In'to stories
in'to
25 jaar
Make your research come alive!

Wedstrijd

www.into.nl

IN DIT NUMMER SPECIAL OVER **FILMFESTIVAL INSCIENCE**

P. 6

P. 12

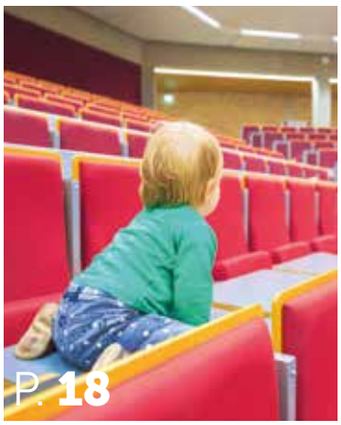
P. 18

P. 25

P. 36

FOTO COVER: ERIK VAN 'T HULLENAAR

VOX NR. 02 10/2017 INHOUD

P. 6 / GEBOREN IN 2000, NU STUDENT /
Facebook is passé, drugs not done

P. 12 / ANGST VOOR DE MILLENNIUMBUG /
Terecht of opgeklopt?

P. 18 / STUDENTEN WORDEN STEEDS JONGER / Pokémon en Brad Pitt tijdens het college

P. 25 / ONDERZOEKERS DIE IN 2000 DOORBRAKEN / Wat heeft het ze gebracht?

P. 32 / WIE NIET UITBLINKT, IS EEN LOSER /
Excelleren is de norm

P. 36 / OP HET PODIUM NAAST FRESKU /
Wetenschappers vaker de boer op

P. 42 / DE INTERNATIONAL REIST DE HELE WERELD ROND / Op naar de Noordpool

EN VERDER / P. 4 / **KORTAF** / P. 15 / **COLUMN LUCY'S LAW** / P. 22 / **DE CAMPUS IN 2000** / P. 24 / **PUNT** / P. 44 / **CULTUUR** / P. 46 / **VOX CAMPUS** / P. 47 / **HET GEDICHT** /

DE EEN STUDEERDE IN 2000, DE ANDER LAG NOG IN DE WIEG

Tweegesprekken over studeren toen en nu: P. 16, P. 30 en P. 40

REDACTIONEEL

2000

In het jaar 2000 zou ik 25 zijn. Een kwarteeuw! Mijn hele kindertijd was 2000 een magisch getal. Alsof alles anders zou worden zodra de 19 verdween uit de jaartelling. Toen ik nog geen klok kon kijken, hield ik ervan te turen naar roodverlichte digitale wekkers. Mijn broer had me geleerd wanneer ik extra moest opletten. Als de getallen opliepen richting 20. "Want dan springt het hele spulletje." 19:58 werd 19:59 – de spanning steeg. Dan 20:00 uur. Alle getallen anders!

De mystiek rond het jaar 2000 werd versterkt door de millenniumbug. Onze computers zouden die nullen niet aankunnen. Het kon wel eens een rampzalige jaarwisseling worden. Alles op zwart, vliegtuigen uit de lucht, ziekenhuizen plat. Ik beleefde mijn eerste jaarwisseling als journalist en moest oproepbaar zijn voor het geval de wereld verging. Dat maakte die nacht, die ik in Nijmegen vierde, extra spannend.

De ontnuchtering volgde meteen op 1 januari, toen alle lichten gewoon bleven branden. En in 2001, toen zich twee vliegtuigen in de Twin Towers boorden, was de lol van dat nieuwe millennium meteen af.

Maar toen iemand afgelopen augustus op de redactie riep dat de eerste studenten uit geboortejaar 2000 rondliepen op de campus, vond ik dat schokkend. Nu al? Dit moest wel een compleet andere generatie zijn. Of viel ook dat mee? Het idee voor deze special was geboren.

Annemarie Haverkamp
hoofdredacteur *Vox*

www.facebook.com/voxweb.nl

@voxnieuws

Iedere maand drinkt *Vox* een glaasje mee op een borrel die op de een of andere manier met de Radboud Universiteit te maken heeft. Deze keer: **de karaokeborrel van studentenpartij AKKUraatd.**

Tekst: Gijs Swennen / Foto's: Nick van Dijk

WAT? Karaoke, bier en *Paradise by the Dashboard Light*.
WIE? Zingende AKKU-(raatd)-sympathisanten en wat verdwaalde geschiedenisstudenten.
WAAR? Stadscafé Tout.

Cecile Collin (links), **Dinja de Vries** (midden) en **Joëlla Bomgaars** (rechts) blijken trouwe leden van AKKUraatd: ze dragen alle drie lippenstift in de kleuren van de partij.

Carmen Quint (links) mag als AKKU-voorzitter vers lid **Niels Hoek** (rechts) verwelkomen. Carmen: "Het is vanavond vooral mijn taak om gezellig te zijn."

Introzusjes **Lisanne Openoort** (links) en **Julia den Hartog** (midden) horen eigenlijk helemaal niet bij AKKU of AKKUraatd. "Onze mentorpapa **Sam Mouzarmi** (wel lid van AKKU) leek het een goed idee om een intro-reünie te houden."

Jahlynn (links) en **Kayn** (rechts) Kalkman blijken daadwerkelijk zusjes van elkaar. Jeugdsentiment zit er niet in vanavond. "Ze hebben onze favoriet Dirrty van Christina Aguilera niet."

Jeugdvrienden **Berend Titulaer**, **Cees van den Bergh** en **Bob van Bree** kennen elkaar sinds de basisschool. "We hebben zowel legaal als illegaal biertjes met elkaar gedronken."

Els van Loo eet van twee walletjes: als barvrouw van Tout én lid van de AKKUraatd-familie.

WIL JE DAT *VOX* LANGSKOMT OP JOUW FEESTJE? MAIL M.NOIJ@VOX.RU.NL

IN HET NIEUWS

Kloof Vrouwelijke hoogleraren en universitair hoofddocenten verdienen in Nijmegen gemiddeld minder dan hun mannelijke collega's, blijkt uit onderzoek van de universiteit naar beloningsverschillen op de campus. Vrouwen in de functie van universitair docent krijgen juist iets meer dan hun mannelijke collega's. Na analyse van de cijfers zullen 'passende maatregelen' genomen worden, stelt het college in een reactie, 'want verschillen in beloning tussen mannen en vrouwen zijn niet acceptabel'.

Guilty Montasser AlDe'emeh, buitenpromovendus aan de Radboud Universiteit, is ook in hoger beroep veroordeeld voor valsheid in geschrifte: de rechter bleef bij een gevangenisstraf van zes maanden voorwaardelijk. AlDe'emeh krijgt de straf voor het schrijven van een vals document voor de potentiële Syriëganger Jawad O., waarin hij verklaard zou hebben dat O. bij hem een deradicaliseringscursus gevolgd heeft, terwijl beiden elkaar in werkelijkheid nooit hebben ontmoet. De universiteit verbindt geen consequenties aan de uitspraak van de rechter, omdat AlDe'emeh nog in cassatie kan gaan.

Erasmus Student Network Studenten Annika Schiefner en Lisette te Hennepe zijn druk in de weer met het oprichten van een sectie van studentenvereniging ESN in Nijmegen. ESN staat voor Erasmus Student Network en is een organisatie die overal in Europa (en soms daarbuiten) secties heeft. "Activiteiten voor *internationals* zijn nu nog te veel versnipperd", aldus de dames.

Holocaust De vergelijking die hoogleraar Roos Vonk in *NRC Handelsblad* maakte tussen de bio-industrie en de Holocaust acht het college van bestuur van de Radboud Universiteit 'onnodig en kwetsend'. Het is de vraag of het college nog opkijkt van zulke

VOOR DAGELIJKS NIEUWS: VOXWEB.NL

FOTO: DUNCAN DEFEY

Twee jaar geleden kon Andrea Mora nog geen pizza bakken. Nu schuiven medewerkers van het Donders Instituut dagelijks watertandend bij hem aan. Hij is daar sinds vorig jaar chef van de kantine en zijn reputatie groeit. De passata (tomatensaus) en de prosciutto crudo die hij gebruikt, laat hij uit Italië importeren. Buon appetito.

gebeurtenissen: eerder publiceerde Vonk frauduleus onderzoek en tweette ze dat ze een minister op zijn bek wilde slaan.

Recycling Er wordt te veel gerecycled, maar niet op de gebruikelijke manier. Wetenschappers plegen op grote schaal zelfplagiaat, concludeert wetenschapssocioloog Willem Halffman in een publicatie die deze maand is verschenen. Vooral economen zijn er goed in: een op de zeven publicaties bevat een problematische hoeveelheid gerecyclede tekst.

Actie Bij de opening van het academisch jaar, begin vorige maand, sprak demissionair minister Jet Bussemaker. Zowel studenten als medewerkers grepen haar komst aan om actie te voeren. 'Zij vertrekt, wij zitten met de gebakken peren!', luidde de klacht. Studenten uitten hun onvrede over het leenstelsel. Het personeel van de universiteit gaf aan dat de werkdruk op de universiteit omlaag moet.

20.967

FOTO: MARJOLEIN VAN DIEJEN

Het aantal studenten dat per september 2017 aan de Radboud Universiteit staat ingeschreven. Het getal is groter dan ooit: het aantal studenten is gestegen met 5,4 procent ten opzichte van vorig jaar en het is voor het eerst dat de universiteit meer dan 20.000 studenten telt. Dat is vooral te danken aan een grote instroom van bachelorstudenten. Die groep groeit met 7,9 procent. Ook telt de universiteit 1,1 procent meer masterstudenten dan vorig jaar. Een andere opvallende groeifactor: het aantal pre-masterstudenten is verdubbeld (van 409 naar 858). Vooral de managementfaculteit doet het uitstekend: hier zijn maar liefst 499 studenten meer ingeschreven dan vorig jaar.

WAARVAN AKTE

"Als iemand solliciteert, vragen we al snel naar diploma's. Maar het is veel interessanter om te vragen: 'Goh, wat heb jij geleerd deze jaren?' (...) Dan achterhaal je wie iemand is, waar zijn krachten liggen. En dát doen diploma's niet.'

Volgens **Harold Bekkering**, hoogleraar Psychologie, moet het onderwijs op de schop. Op de site van Brandpunt+, op 5 oktober, betoogt hij dat diploma's niet meer van deze tijd zijn.

BOVEN HET MAAIVELD

AHMET KÖKÇAM

Ahmet Kökçam, masterstudent European Law aan de Radboud Universiteit, lanceerde deze maand tussen de bedrijven door een heuse app. Uniyard, zoals de app heet, moet fungeren als een lokaal netwerk voor nieuwe en vertrekkende *internationals* in Nijmegen. Het idee voor Uniyard kwam niet uit de lucht vallen: tijdens zijn bachelor in Istanboel ontwikkelde Kökçam al een soortgelijke app voor rechtenstudenten, die razend populair werd en maar liefst 30.000 gebruikers telde. Het nieuwste geesteskindje van Kökçam heeft nog maar 500 gebruikers, "maar dat moet snel groeien. Met steun van sponsors en, uiteindelijk, de Radboud Universiteit moet dat lukken."

WIJ ZIJN VAN 2000

Ze zijn er, de eerste studenten uit het jaar 2000. Ergens in hun schoolcarrière hebben ze een klas overgeslagen waardoor ze al op hun zeventiende rondlopen op de universiteit. Wat kenmerkt deze Spotify-generatie?

Tekst: Thijs van Beusekom en Marlieke van Schalkwijk / **Foto's:** Erik van 't Hullenaar

'IK WIL GRAAG WETEN WAT ER SPEELT'

Riley Kapelle werd geboren op een bijzondere datum: 1 januari 2000. Vaak genoeg heeft de student geografie, planologie en milieu uit Ulft zijn ID-kaart aan mensen moeten laten zien omdat ze het simpelweg niet geloofden.

SNAPCHAT OF FACEBOOK?
"Allebei. Ik besteed dagelijks een halfuur tot drie kwartier aan sociale media. Iedereen kijkt tijdens de colleges naar filmpjes en foto's, dat doe ik niet. Ik gebruik sociale media veel om het nieuws te volgen. Ik wil graag weten wat er speelt in de wereld."

NEDERLANDER OF EUROPEAAN?
"Nederlander. Kijk naar het voetbal. Ik zal echt nóóit voor het Duitse team kunnen juichen."

LENEN OF WERKEN?
"Beide. Ik werk in Ulft in een sportschool en een ijssalon. Maar nu ik in Nijmegen woon, ga ik hier ook een baantje zoeken. Dat moet wel, want de huur is best hoog. Ik betaal 300 euro, maar weet dat dat nog te behappen is vergeleken met wat anderen betalen."

FESTIVAL OF CONCERT?
"Concert. Ik hou van classic rock en lichte metal. Ben deze zomer met mijn moeder in het Goffertpark naar Robbie Williams geweest."

DRANK OF DRUGS?
"Drank. Geen drugs, ik moet die troep niet. Het doet slechte dingen met je. Drank is gezelliger. En je kunt er makkelijker aan komen. Ik kom overal binnen en niemand vraagt naar mijn leeftijd."

BACKPACKEN OF ZUIPVAKANTIE?
"Ik heb deze zomer allebei gedaan. Backpacken in Singapore en Maleisië met mijn ouders en broertje, en ik ben met vrienden naar Kroatië gegaan. Dat was echt alleen maar drank, drank, drank."

WEBSHOP OF WINKEL?
"Winkel. Ik wil mijn kleren kunnen passen, voelen en zien."

Informaticastudent Matti Eisenlohr (26 juni 2000) komt oorspronkelijk uit Duitsland. Om Nederlands te leren, volgde hij een taalcursus en kijkt hij Nederlandse tv. 'Nederlands klinkt veel schattiger.'

DUITSER OF EUROPEAAN?

"Hier in Nederland voel ik me meer Duits dan ooit tevoren. Maar als een gesprek bijvoorbeeld over Amerika gaat, voel ik me juist Europeaan. Het heeft, denk ik, te maken met tegenstellingen. Onder de streep voel ik me toch vooral Duitser. Al vind ik Nederland ook fantastisch. Ik hou van fietsen en de steden zijn hier mooier dan in Duitsland."

FESTIVAL OF CONCERT?

"Ik ben nog nooit op een festival geweest, maar ga toch voor het concert. Dat is wat rustiger ... Waar ik naar luister? Stevige rock. Nirvana, Foo Fighters, dat soort werk."

LENEN OF WERKEN?

"Liever lenen, want studie gaat voor werk. De druk om te slagen is groot. Komt door mijn ouders. Zij zijn zelf ook hoogopgeleid en hebben altijd goede resultaten behaald. Ze voeren de druk wel op ja, maar dat is ook typisch Duits. Ik moet eigenlijk gewoon slagen. Het scheelt dat ik wel wat financiering vanuit Duitsland krijg."

DRANK OF DRUGS?

"Drank. Dat is de enige drug die ze in Duitsland gebruiken, naast tabak dan. Eigenlijk mag ik nog geen alcohol drinken, maar tijdens de introductie heb ik wel wat gehad. Het voelt raar, omdat ik met een halfuur rijden over de grens ben en daar wel mag drinken. Alcohol was ik dus al gewend."

WEBSHOP OF WINKEL?

"Soms komt mijn moeder terug van de stad en heeft ze ineens weer een heleboel kleren meegenomen. Zelf kies ik ook voor winkels. Ik ben redelijk groot, dus moet altijd eerst passen."

'STEVIGE ROCK, DAAR HOU IK VAN'

'Boeken! Ik hou van lezen'

Studente biologie Isa Martin (19 maart 2000) is nog lang geen achttien, drinken mag ze daarom nog niet. Wat ze dan wel doet? Lezen. Liefst van papier.

Op kamers of thuis?
"Op kamers! Ik kom uit Maastricht, dus ik moet wel. Mijn ouders woonden vroeger ook op kamers en vinden het beter voor mij om in Nijmegen te wonen. Ik vind de zelfstandigheid ook wel fijn."

Snapchat of Facebook?
"Ik heb alleen Facebook, maar gebruik het niet echt. Dus het antwoord is: geen van beide. Mijn vrienden gebruiken vooral Instagram en Pinterest."

Nederlander of Europeaan?
"Nederland is wel mijn land, maar ik ben niet echt nationalistisch ingesteld. Als ik moet kiezen, voel ik me toch meer Europeaan. Ik ben me erg bewust van mijn westerse opvoeding."

Boeken of series?
"Boeken! Ik hou van lezen. Het liefst van papier, dat hoort bij de ervaring. Ik heb nog wel overwogen om een e-reader te nemen, maar dan vooral voor de vakanties. Overigens krijg ik binnenkort een Netflix-account, misschien dat het dan wel verandert, haha."

Lenen of werken?
"De eerste paar maanden leen ik, omdat ik me nu nog even volledig wil focussen op mijn studie. Uiteindelijk wil ik een bijbaan zoeken. Mijn ouders financieren op dit moment een gedeelte van mijn studie en kamerhuur. Dus ik voel wel enigszins druk om nominaal af te studeren."

Backpacken of zuipvakantie?
"Backpacken met vrienden. Mijn vader komt uit Frankrijk, dus we gingen tijdens vakanties altijd naar familie daar. Op mijn bucketlist staat een rondreis door Azië of Zuid-Amerika."

Sanne en Thomas
zijn de namen die in 2000 het meest op de **geboortekaartjes** verschijnen. Fleur en Anne vullen verder de top 3 bij de meisjes aan, Max en Tim die bij de jongens.

Het jaar 2000

'IK DOE NIET AAN DRUGS'

Studente medische biologie Lotte van 't Oosten (3 maart 2000) is dol op Snapchat, maar zeker niet verslaafd. "Tijdens het studeren kan ik mijn telefoon heel goed wegleggen."

SNAPCHAT OF FACEBOOK?
"Zeker weten Snapchat! Facebook gebruik ik niet zoveel, vind ik toch wat formeler. Ik kijk er wel op, maar post bijna nooit wat. Hoeveel snaps ik per dag stuur? Een stuk of drie. Ik ontvang eigenlijk vooral."

NEDERLANDER OF EUROPEAAN?
"Europeaan. Nederland is me toch wat te klein. En ik vind het Nederlandse eten niet zo lekker."

LENEN OF WERKEN?
"Ik kan nu alleen werken als ik in het weekend terug ga naar Kessel, Limburg. Maar als ik in Nijmegen wat meer gewend ben, wil ik hier graag een baantje zoeken voor doordeweeks. Ik leen nog niet: mijn ouders springen bij."

FESTIVAL OF CONCERT?
"Hier kan ik echt niet tussen kiezen! Ik vind festivals heel chill, maar bij een concert heb ik meer het idee dat de artiest er voor mij is. Ik kom natuurlijk ook specifiek voor die artiest, dus het is persoonlijker."

DRANK OF DRUGS?
"Ik doe niet aan drugs. Oudere vrienden gebruiken op festivals wel eens wat. Ik heb liever drank, van een biertje kan ik echt genieten."

WEBSHOP OF WINKEL?
"De stad in, sowieso! Het liefst in Utrecht of Amsterdam. Of Maastricht, ook leuk."

NETFLIX OF BIOSCOOP?
"Netflix gebruik ik voor series, maar films kijk ik het liefst in de bioscoop. Jammer dat het zo duur is geworden, want ik vind het echt een leuk uitje."

THUIS WONEN OF OP KAMERS?
"Op kamers. Minimaal anderhalf uur heen en terug is een opgave. Daarnaast wilde ik graag weg uit Limburg. Het leven in een stad vind ik zo leuk: lekker levendig en altijd mensen om me heen. Veel leerlingen uit mijn eindexamenklas trokken richting grote steden, maar willen na hun studie terug naar het dorp. Dat heb ik niet. Ik wil later in een grote stad wonen, het liefst in het buitenland. Boston bijvoorbeeld, dat trekt me wel."

GENERATIE Z

Studenten van zeventien jaar horen bij Generatie Z (geboren na 1995). Omdat ze in de digitale wereld zijn geboren, gebruikt Henk Becker ook graag de aanduiding ICT-generatie. Hij mag het zeggen, want deze emeritus hoogleraar Sociologie (bouwjaar 1933) is de grondlegger van het vaderlandse generatie-onderzoek. Hij is degene die ons ooit indeelde en typeringen meegaf als Verloren Generatie (geboren tussen 1970 en 1985) of Grenzeloze Generatie (geboren tussen 1985 en 1995). Becker was vroeger verbonden aan de Universiteit Utrecht.

Volgens de socioloog wordt een generatie gevormd door de zogenoemde formatieve periode. Dat is de tijd waarin een mens heel veel nieuwe ervaringen opdoet en invloeden te verwerken krijgt. Tussen je zevende en je elfde word je als een gek geformatteerd. Dat gaat in afgezwakte vorm door tot je veertien bent. "In de formatieve periode liggen de intelligentie en geheugencapaciteit op het hoogste niveau van de gehele levensloop", vertelt Becker. "Generatie Z vertoont zeer bijzondere kenmerken. Haar jongste leden hebben immers vanaf het begin van hun formatieve periode de ICT-explosie ten volle meegemaakt."

Een gevolg daarvan is dat Z wereldwijd een nieuwe impuls zal geven aan het afstandswerken, verwacht Becker. Waarom zou je als jongere bijvoorbeeld vanuit Afrika nog naar Europa emigreren – een welkome sfeer was er toch al niet – als je thuis digitaal geld kunt verdienen? Andersom: waarom zou je als Nederlander naar een ander continent verhuizen voor werk? "Innovaties in de sfeer van het afstandswerken zijn nog op grote schaal te verwachten", stelt de hoogleraar.

Volgens de indeling van Becker zijn dit de voorgangers van generatie Z:

1. DE STILLE GENERATIE (geboren 1930-1945). Hield zich na de heftige oorlog erg stil: niet klagen, maar hard werken.
2. DE VROEGE BABYBOOMGENERATIE (geboren 1945-1955). Had vroeger de naam Protestgeneratie. Werd als een generatie van tieners overmoedig tijdens het begin van de Culturele Revolutie.
3. DE LATE BABYBOOMGENERATIE (geboren 1955-1970). Geboren tijdens het afzwakken van de Culturele Revolutie. De babyboom hield rond 1970 op.
4. DE PRAGMATISCHE GENERATIE (geboren 1970-1985). Ook wel Verloren Generatie of Generatie X genoemd. (Bijnaam: Patatgeneratie, naar Ajax-trainer Leo Beenhakker; volgens hem was dit een gemakzuchtige generatie die te vaak in snackbars rondhing). Zakelijke mentaliteit na afloop van de Culturele Revolutie.
5. DE GRENZELOZE GENERATIE (geboren 1985-1995). Naam: Generatie Y. Normen en waarden vertoonden afzwakkende grenzen.

Zie voor meer informatie het boek *Generaties van geluksvogels en pechvogels* (2017) van Henk Becker.

QUE SI QUE NO, *Que nunca te decides*, zingt iedereen mee met dé hit van 2000. Jody Bernal staat er maar liefst zeven weken mee in de top 40. Datzelfde jaar brengt **Britney Spears** *Oops! ... I did it again* uit. Abel scoort een hit met *Onderweg*.

HET JAAR 2000

MILLENNIUMBUG KOSTTE DE UNIVERSITEIT TWEE MILJOEN (GULDEN)

HUIVEREN VOOR 00

De dreigende millenniumbug hield de mensheid eind jaren negentig in zijn greep. Totdat het 2000 werd en de lampen gewoon bleven branden, vliegtuigen bleven vliegen en het leven doorging. Waar kwam de angst vandaan? En was die terecht?

Tekst: Mathijs Noij / **Illustraties:** Roel Venderbosch

Jean Popma viert oudejaarsavond 1999 zonder familie en vrienden. Het werk gaat voor. Zijn taak is dan ook niet mals: als adjunct-directeur van het Universitair Centrum Informatievoorziening is hij aangewezen als bevelvoerder in het commandocentrum - ingericht aan het Geert Grooteplein - dat de millenniumwisseling op de campus in goede banen moet leiden.

Naarmate de klok richting twaalf uur tikt, stijgt de spanning bij Popma en zijn team. “We hadden twee jaar naar dit moment toegewerkt. Hadden we niks over het hoofd gezien? We dachten dat het wel goed zat, maar je bent ook afhankelijk van externe factoren. Zou de elektriciteit uitvallen, bijvoorbeeld? We hadden niet alles in eigen hand en moesten rekening houden met elk scenario.” Het commandocentrum is voorzien van noodverlichting en computers met batterijvoeding. Voor het geval dat.

Voor welk geval precies? Een paar jaar voor de millenniumwisseling trokken steeds meer experts aan de bel. Zij voorzagen een probleem in softwaresystemen: die stamden nog uit de tijd dat er zuinig omgesprongen moest worden met dataopslag. Daarom bouwden programmeurs in de jaren zestig die systemen zo dat jaren werden aangeduid met twee cijfers in plaats van vier. Het jaar 1995 werd afgekort tot 95, 1996 tot 96, enzovoort. Maar wat dan als het jaar 2000 aanbreekt en computers naar het jaar 00 worden gestuurd?

Rijkswaterstaat besluit in aanloop naar de millenniumwisseling **HET WATERPEIL IN HET IJSSELMEER EN HET MARKERMEER MET TIEN CENTIMETER TE VERLAGEN**. Dat moet het risico op overstromingen kleiner maken. De angst is dat de gemalen het water niet kunnen wegwerken bij een combinatie van ‘extreme regenval’ en ‘langdurige stroomuitval’.

WHO MAKES THE WORLD STOP TURNING?

MILLENNIUM BUG

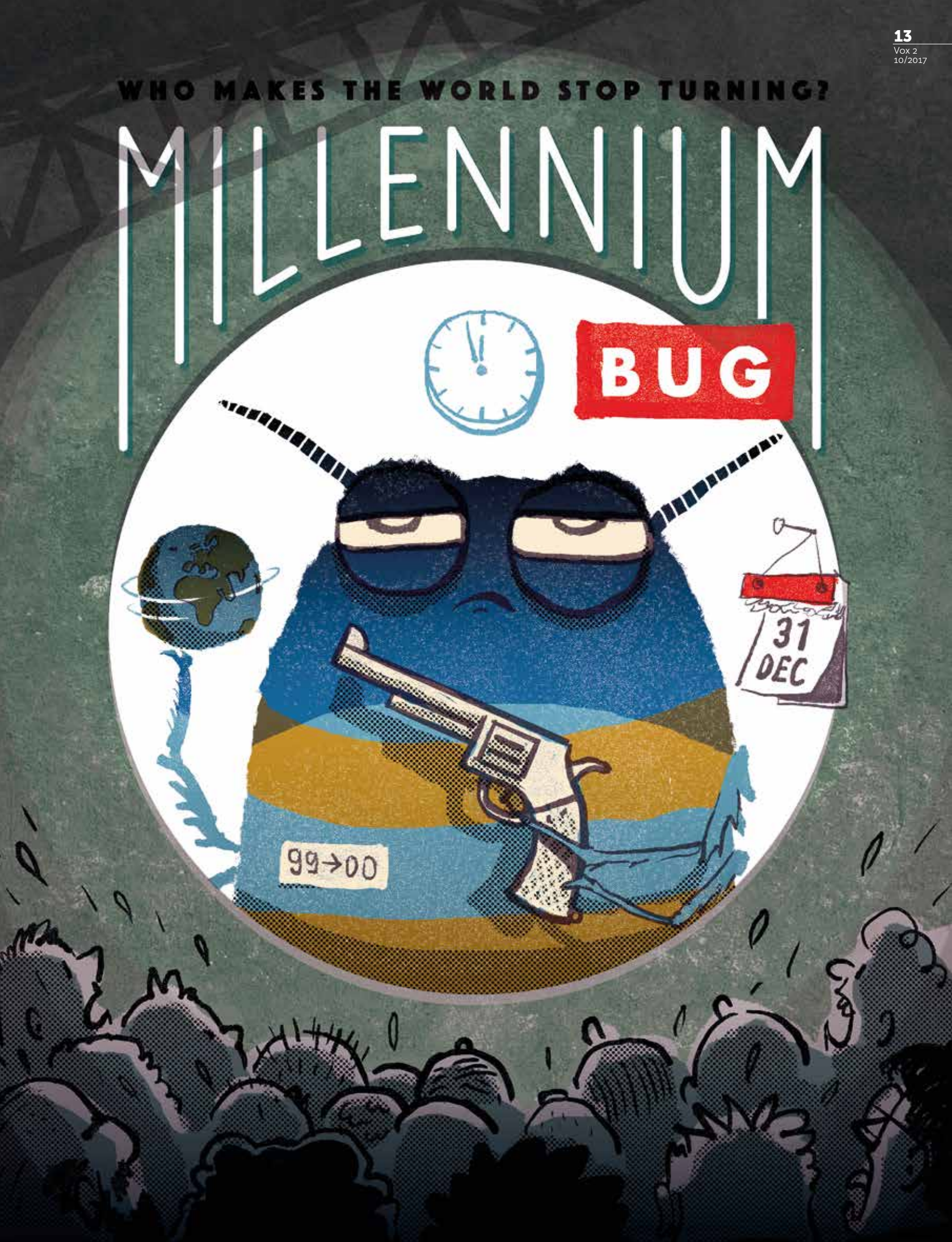

KLM, Martinair en Transavia houden hun **VLIEGTUIGEN OP SCHIPHOL TIJDENS DE MILLENNIUMNACHT AAN DE GROND**. Deels heeft dat te maken met de angst voor de millenniumbug, deels met het feit dat mensen simpelweg niet willen vliegen tijdens de gevreesde nacht.

Er werd druk gefilosofeerd over de mogelijke problemen die dat teweeg zou kunnen brengen. Sommige mensen hielden rekening met de bizarste scenario's, waarin vliegtuigen zouden neerstorten en Russische kernraketten zomaar zouden worden afgevuurd. Banken zouden geen geld meer kunnen uitgeven en voedselvoorraden zouden binnen no-time zijn uitgeput. Niet iedereen wachtte die ellende af in Nederland. Frank Slobbe bijvoorbeeld. Deze computerdeskundige en 'millenniumvluchteling' verscheen in 1999 regelmatig in de media omdat hij naar Australië verhuisde. Daar zijn immers geen kerncentrales, dacht hij (dat bleek bij aankomst toch wel zo te zijn – oeps).

Ook op de Nijmeegse campus werd rekening gehouden met verschillende scenario's. Een grote instelling als de Radboud Universiteit draait immers op allerlei software. Zouden de salarissen nog wel worden uitbetaald en de deuren van gebouwen wel opengaan? Het ziekenhuis moest zich helemaal goed voorbereiden, want patiëntenzorg gaat altijd door.

Terug naar het commandocentrum aan het Geert Grooteplein, op die gevreesde oudejaarsnacht. Popma en zijn collega's slaken om twaalf uur 's nachts een zucht van verlichting als de lampen blijven branden. Het extra setje warme kleding dat de ICT'ers hebben meegenomen kan in de tas blijven: de verwarming blijft aan.

Terwijl het vuurwerk Nijmegen verlicht, ontkurken Popma en zijn collega's een fles champagne. Ze drinken een klein glaasje en gaan dan weer snel aan het werk. In aanloop naar de millenniumnacht zijn veel systemen preventief uitgeschakeld. Die moeten nu weer allemaal handmatig worden opgestart. De sfeer is nog net niet euforisch, maar opgelucht is het team van Popma zeker. Om 04.00 uur zit de dienst van Popma erop en gaat hij naar huis.

Lacherigheid

Waar voor de oudejaarsnacht nog sprake was van lichte paniek, slaat de stemming in het nieuwe jaar snel om in lacherigheid over de millenniumbug. Waren we hier nu zo bang voor? Het is zoeken naar plekken waar de bug wél toegeslagen heeft. Kranten schrijven over een Japanse kerncentrale met een storing, een Noors ziekenhuis waarvan de medische apparatuur hapert en een Franse en Amerikaanse satelliet die dienst weigeren. Veel meer is het niet.

De vraag rijst: was de angst voor het millenniumprobleem wel terecht? Volgens

De burger wordt opgeroepen niet te gaan hamsteren. Bedrijven doen dat overigens massaal wel. Water, diesel, grondstoffen: er worden flinke voorraden van aangelegd. Burgers wordt ook op het hart gedrukt geen grote festiviteiten te bezoeken waar paniek kan uitbreken als het licht uitvalt. Verder krijgen ze het advies te zorgen voor een lamp op batterijen en **EEN DRAAGBARE RADIO: OPDAT DE RAMPENZENDER BELUISTERD KAN WORDEN**.

'OF WE HET PROBLEEM TÉ SERIEUS HEBBEN GENOMEN, WEET JE NOOIT'

Joost Visser, bijzonder hoogleraar Informatica aan de Radboud Universiteit, was dat ondanks de geringe problemen wel het geval. "Achteraf kun je zeggen dat het allemaal meeviel, maar dat komt ook doordat het probleem serieus is genomen. Ik weet zeker: er wás een probleem en er is keihard gewerkt om alles op orde te krijgen. Of de voorbereidingen in verhouding stonden tot het daadwerkelijke probleem, tja... Het is in ieder geval gelukt om het millenniumprobleem het hoofd te bieden."

Jean Popma, tegenwoordig werkzaam als projectmanager bij de afdeling Digital security van de Radboud Universiteit, is het daarmee eens. "Of we het probleem té serieus hebben genomen, weet je nooit. Maar als de universiteit niks had gedaan, hadden we wel degelijk een berg problemen gehad. Het achteraf oplossen van al die problemen was waarschijnlijk veel kostbaarder geweest dan de investeringen vooraf."

Die investeringen waren niet mals. Popma schat dat de universiteit zo'n twee miljoen gulden heeft uitgegeven aan de probleemloze millenniumwisseling. "Dat geld is onder andere gaan zitten in het uitgebreid testen van software, inclusief nachtelijke tijdreizen waarbij de datum

onder gecontroleerde omstandigheden verzet werd. Ook zijn veel verouderde systemen preventief opgewaardeerd of vervangen.” Het college van bestuur was behoorlijk zenuwachtig, herinnert Popma zich – de bestuurders waren immers verantwoordelijk. “Met regelmaat moesten wij komen rapporteren over onze voorbereidingen.” Inmiddels kan Popma wel lachen om de “kippendrift” die ontstond rondom de millenniumbug. “Het was een spannende en grappige tijd.” Een tijd bovendien die leerzaam is geweest voor veel mensen. “Het besef hoe ons leven is verweven met technologie, kreeg in aanloop naar de millenniumwisseling een flinke boost”, zegt Popma. Vliegvelden, kerncentrales, ziekenhuizen: ze draaien allemaal op computersystemen. “Mensen stonden daar lang niet altijd bij stil. Als die instellingen verzaken, ontwricht dat de hele samenleving.”

Joost Visser: “Voor het jaar 2000 werd ICT vooral gezien als een facilitaire dienst – alsof het alleen draait om het automatiseren van processen. Technologie heb je nodig, maar dat was het dan, was de gedachte. Met de millenniumwisseling begonnen mensen zich te realiseren hoe afhankelijk we zijn van computers.”

Doemdenkers

Hoewel het nog een kleine duizend jaar duurt voordat er opnieuw een millenniumwisseling zal zijn, kunnen softwareproblemen zoals de millenniumbug in de nabije toekomst weer optreden. Volgens hoogleraar Visser is het millenniumprobleem nog niet opgelost. “Instanties als de centrale overheid, banken en het Centraal Bureau voor de Statistiek werken met software die teruggaat tot de jaren zestig of zeventig van de vorige eeuw.” Hij legt uit dat die systemen niet steeds vanaf nul worden opgebouwd, maar worden aangevuld of bijgeschaafd. De oorspronkelijke programmeurs zijn al lang met pensioen, dus hoe de systemen precies zijn opgebouwd, weten de ICT’ers die er nu mee werken niet. In de miljoenen regels aan codes die de systemen bevatten, kunnen nog veel fouten zitten die in de toekomst naar boven kunnen komen.

Een specifiek probleem kondigt zich aan voor het jaar 2038. Veel computers draaien op een Unix-besturingssysteem uit 1970, dat de tijd bijhoudt in seconden. Klein probleem is dat dit systeem in 2038 zijn ‘maximum’ zal bereiken. Gebeurt er voor die tijd niks aan de structuur van de software, dan zullen op 19 januari 2038 computers denken dat de tijd is teruggeschakeld naar het jaar 1901. Bovendien, en nu wordt het spannend, naar vrijdag de dertiende, in december. Die samenloop van omstandigheden is voer voor doemdenkers: zou de wereld dan toch spoedig ten onder gaan? Met de millenniumwisseling achter ons, valt er tenminste nog iets te vrezen. *

Zes regionale kranten, waaronder het *Utrechts Nieuwsblad* en de *PZC* besluiten een **EXTRA EDITIE** uit te geven op 1 januari. Volgens de hoofdredacteuren is het ‘uit journalistiek oogpunt belangrijk om de lezers al op nieuwjaarsdag te berichten over het verloop van de eeuwwisseling’.

COLUMN

Lucy’s law

Lucienne van der Geld is docent notarieel recht en juridisch directeur van Netwerk Notarissen.

Megarijk

De rijkste vrouw ter wereld is dood. Liliane Bettencourt erfde ooit L’Oréal. Ze laat een erfenis van meer dan 30 miljard euro na. Nu is Alice Walton de rijkste vrouw ter wereld; zij erfde van haar vader het bedrijf Wal-Mart. Ook de vijf vrouwen die na haar op het lijstje ‘rijkste vrouwen ter wereld’ staan, erfden hun vermogen, meldt *RTL Nieuws*. Terwijl de zes rijkste mannen ter wereld hun geld zelf hebben verdiend, zo meldt hetzelfde bericht.
Aan menig borreltafel is waarschijnlijk de stelling geponeerd dat vrouwen het minder op eigen kracht kunnen dan mannen. Rijk worden, bedoel ik. Het lijstje van *RTL Nieuws* lijkt mij te weinig wetenschappelijk bewijs voor die stelling. Opvallend is het verschil tussen de rijkste vrouwen en mannen wel. Bettencourt maakte overigens van L’Oréal een (nog groter) succes door mee te werken in het bedrijf.
Mijn stelling is dat veel geld erven, ook werken is. Want hoe blijf je de rijkste? Geld op de bank brengt niks op, dus je moet slim beleggen. Iedereen wil geld van je hebben en als je even niet oplet, word je opgelicht. Bettencourt was de laatste jaren van haar leven in de war en gaf geld aan iedereen die erom vroeg. De rechter veroordeelde verschillende personen die haar geld afhandig hadden gemaakt. Het waren allemaal mannen. :-) Een aantal van hen moest de cel in.
Er zijn vrouwen die van het geërfde bedrijf een groot succes maakten. In de champagnebusiness bijvoorbeeld zijn vrouwen vanaf 1800 heel rijk geworden. Ze erfden van (schoon)vader of echtgenoot een champagnehuis en wisten dat tot grote hoogte te brengen. Bekende champagnes als Pommery en Veuve Clicquot vierden hun hoogtijdagen onder leiding van een vrouw.
Mag ik van deze categorie rijke vrouwen ook een lijstje, *RTL Nieuws*?

STUDEREN TOEN EN NU

‘WAT IS DAT VOOR DRAAISCHIJF?’

Toen Pepijn Oomen (39) studeerde, ging vrijwel iedereen op kamers. ‘Zaten we elke avond met z’n allen de bewoners van het *Big Brother*-huis af te zeiken.’ Mandana Khabbazi (17) moet eerst nog wennen aan het idee dat ze de badkamer en keuken moet delen met vreemden. Een tweegesprek over op kamers gaan, toen en nu.

Tekst: Martine Zuidweg / **Foto:** Erik van ‘t Hullenaar

WIE IS WIE?

Mandana Khabbazi (17), geboren op 26 juli 2000, studeert bedrijfskunde.
Pepijn Oomen (39), adjunct-griffier van het college van bestuur van de Radboud Universiteit en raadslid voor GroenLinks in Nijmegen, studeerde in 2000 geschiedenis (maar was drukker met de universiteitspolitiek).

Mandana Khabbazi (hierna: MK): "Ik woon in Lent bij mijn ouders. Ik heb nog geen drang om op kamers te gaan wonen."
Pepijn Oomen (PO): "Ik zei op mijn tiende al tegen mijn ouders: nu heb ik mijn langste tijd bij jullie gehad, want over acht jaar ga ik op kamers. En dat kwam ook zo uit. Op mijn achttiende ben ik meteen het huis uit gegaan."
MK: "Was het makkelijk om een kamer te vinden?"
PO: "Ja hoor. Dat ging toen nog met briefjes, waarop stond: kamer gezocht. Die hing je overal op."
MK: "Uiteindelijk wil ik wel op kamers. Ik sta al ingeschreven bij studentenhuisvesting."
PO: "Ik heb het idee dat in mijn tijd iedereen op kamers ging. Studeren is vrijheid blijheid, daar hoort bij dat je onder de vleugels van je ouders vandaan vliegt."
MK: "Dat is in zekere zin wel waar. Laatst had ik op woensdag een feestje van de studievereniging. Dan zeggen mijn ouders wel: zou je dat nou wel doen, want je hebt donderdagochtend college."
PO: "Donderdagavond was mijn stapavond! Op vrijdagochtend had ik dan om kwart voor negen college. Niemand die daar iets van zei. Met amper drie uur slaap zat ik in de collegebanken. De kater verdreven we met pannenkoeken uit de Refter."
MK: "Haha. Op kamers gaan is natuurlijk ook gezellig."
PO: "Zeker. In 2000 had je *Big Brother*, een realityprogramma op televisie, waarbij een groep mensen honderd dagen in een huis met elkaar zat opgescheept. Zaten wij elke avond met een man of zeven de mensen van het *Big Brother*-huis af te zeiken."
MK: "Nu is er zo veel keus dat de kans dat je hetzelfde programma kijkt heel klein is."

'STUDEREN IS VRIJHEID BLIJHEID. DAAR HOORT BIJ DAT JE UITVLIEGT'

PO: "De televisie op mijn kamer was ook nog regelmatig stuk."
MK: "Als ik op kamers ga, hoef ik niet per se televisie. Tegenwoordig kun je bijna alles terugkijken op je laptop. Maar ik zou er wel aan moeten wennen om de badkamer en keuken te delen met vreemden."
PO: "Bij studentenhuisvesting betaal je extra voor een schoonmaker. Die zorgt er dan voor dat de haren uit het doucheputje verdwijnen. Wij deden veel samen, waardoor je elkaar snel leerde kennen. We hadden een gezamenlijke gangtelefoon, een vaste natuurlijk."
MK: "Ook met zo'n draaischijf?"
PO: "Nee, helaas niet. We hadden al nieuwerwetse drukknopjes. En op een bord lieten we briefjes voor huisgenoten achter, waarop we schreven wie er had gebeld. Tijdens het bellen liep er een tikker mee. Dan moest je na afloop de tikken opschrijven."
MK: "O, dus je moest gaan turven?"
PO: "Zoiets, maar dat ging nooit helemaal goed. Aan het einde van de maand hing er altijd een briefje met de tekst: we hebben weer honderd spooktikken deze maand. Dan moesten we die gaan verdelen. We hadden ook een kalender waarop je je kon opgeven als je wilde mee-eten. Ook weer van papier."
MK: "Dat lijkt me wel goed voor de onderlinge band."
PO: "Nou ja, jíj hebt natuurlijk WhatsApp. De moderne technologie maakt het makkelijk om te overleggen."
MK: "En we hebben Snapchat, dat is lekker snel. Mijn studievereniging zit ook op Snapchat. Ik stuur minstens twintig snaps per dag."
PO: "En je kunt ze zo leuk bewerken."
MK: "Zie je, zo ouderwets ben je helemaal niet." *

EEN DRAAISCHIJFTELEFOON

zit met een kabel vast aan een stopcontact. De gebruiker steekt zijn vinger in een van de gaten en draait de schijf rechtsom. De schijf draait langzaam terug, waarna de verbinding tot stand komt.

HET EK VOETBAL van het jaar 2000 wordt gehost door Nederland en België. De Amsterdam ArenA, De Kuip, het Philips Stadion en GelreDome staan heel juni in het teken van de wedstrijden. Nederland kwalificeert zich als medeorganisator automatisch, maar wordt in de halve finale (na een slopende 0-0) via strafschoppen uitgeschakeld door Italië.

HET JAAR 2000

ZE WORDEN STEEDS JONGER

Wie langer aan de universiteit doceert, ziet de kloof vanzelf groeien. Voor je het weet, ben je twee keer zo oud als je studenten, of had je hun oma kunnen zijn. Drie docenten over hoe je de aandacht van de jonkies vasthoudt.

Tekst: Annemarie Haverkamp / **Foto's:** Marjolein van Diejen

Rechtendocent Lucienne van der Geld had vorig jaar een nieuwe verslaving: Pokémons vangen. Ze maakte zich het populaire spelletje eigen omdat ze graag bij de belevingswereld van studenten aansluit. Dat helpt nu eenmaal als je ze iets wilt bijbrengen, zegt ze. "Ik geef hoorcollege erfrecht om kwart voor negen 's ochtends. Welke student zit op dat tijdstip te wachten op zo'n abstracte ver-van-mijn-bedshow? Vaak zijn ze zo jong dat hun opa's en oma's nog niet eens zijn overleden."

De droge stof wordt leuker als je de vraag stelt wie je Pokémon-account erft in het trieste geval dat je zou komen te overlijden. Want als het in de gamewereld mogelijk is je account te verhandelen (soms voor veel geld), moet het ook mogelijk zijn dat iemand die waarde erft.

'ANGELINA JOLIE EN BRAD PITT KOMEN WEER BIJ ELKAAR. DAT IS JURIDISCH GEZIEN HEEL INTERESSANT'

Van der Geld gebruikt Pokémon Go ook in haar onderwijs van de andere vakken van notarieel recht. Daar stelt ze vragen als: mag je iemands tuin in lopen om een Pokémon te vangen?
Studenten in haar collegezaal worden steeds jonger. Of nee, wacht, misschien wordt zij ouder (haar leeftijd houdt ze liever voor zich). Hoe dan ook: je moet er wat voor doen om hun aandacht vast te houden, is de ervaring van Van der Geld.

Een andere 'truc' die ze toepast, is het aanhalen van *celebrities*. "Angelina Jolie en Brad Pitt komen weer bij elkaar, nadat ze gescheiden waren. Dat is juridisch gezien heel interessant." Nu moet ze toegeven dat het eigenlijk geen truc is om te werken met zulke voorbeelden: de universitair docent leest nu eenmaal graag showbizznieuws. "Ik ben behoorlijk goed op de hoogte."

Marianne Starren, docent bij letteren, hanteert een andere strategie om de aandacht van studenten vast te houden. Zij kruipt in haar rol van professional en gaat heel ouderwets met een boek in haar hand voor de collegezaal staan. "Mijn ervaring is dat studenten dat nu eenmaal van je verwachten. Op die manier krijg je respect."
Ze heeft het wel gedaan hoor, de stof laten aansluiten op de actualiteit. Maar dan bleek dat haar actualiteit een andere was dan die van de studenten. Zo nam ze eens de zaak van VVD-voorzitter en crematoriumbaas Henry Keizer als voorbeeld om een verhaal over overheidscommunicatie te duiden. Staken een stuk of vijf studenten bij het tenta-

men hun vinger op: wie was Henry Keizer? “Het achtuurjournaal is míjn referentiekader, maar studenten hebben een heel ander referentiekader.” Toen er ook nog een kritische opmerking volgde in de evaluaties over hoe een docent het in haar hoofd haalde een vraag te stellen over de actualiteit, besloot ze daar in de toekomst terughoudend mee te zijn.

Ze is eveneens voorzichtig met het infiltreren in de belevingswereld van studenten. Het kan geforceerd overkomen of je slaat de plank net mis. Maak je een grapje over presentator Tim Hofman, zal je zien dat die alweer passé is. “Je moet niet proberen erbij te horen.” Zelf is ze bijna vijftig en moeder van een aantal kinderen en stiefkinderen die aan de universiteit studeren. Ze weet dus wel ongeveer waar mensen van die leeftijd zich mee bezighouden. Maar ook weer niet, want alle studenten zijn anders, zegt ze. Heel af en toe gebruikt ze haar kinderen om te testen of voorbeelden die ze in haar onderwijs gebruikt, al dan niet aanslaan. Of ze bespreekt de rol van een docent met hen. Ook haar kinderen zeggen: wees gewoon docent en gedraag je daarnaar. “Ben je enthousiast over je vakgebied, dan komt dat heus over.”

Werk je in kleinere groepjes met studenten, dan is het een ander verhaal. Starren neemt vierdejaarsstudenten elk jaar in haar eigen auto mee naar Münster voor een uitwisselingsproject met de universiteit aldaar. Niets leukers dan dat, en natuurlijk kom je dan dichterbij. De studenten moeten als onderdeel van het project met elkaar communiceren in Messenger, iets wat ze van nature ook doen. “In zo’n kleine setting laat ik ook veel meer van mezelf zien.”

Titti Mariani, hoogleraar Moleculaire plantenfysiologie, heeft met haar 64 jaar inmiddels een leeftijd bereikt waarop ze de oma van eerstejaarsstudenten zou kunnen zijn. Maar ze heeft niet het idee dat de afstand tot studenten groter is geworden in de 24 jaar dat ze aan de universiteit werkt. “De manier waarop ik college geef, is ook niet veranderd. Ik gebruik een powerpoint en that’s it. Ik weet dat er collega’s zijn die hun studenten in de collegezaal bijvoorbeeld laten stemmen met hun mobiele telefoon, maar daar begin ik niet aan.”

‘MAAK JE EEN GRAP OVER TIM HOFMAN, ZAL JE ZIEN DAT DIE ALWEER PASSÉ IS’

Toch krijgt ze prima beoordelingen van studenten, vertelt ze. Wat Mariani wel onlangs heeft ingevoerd, is dat ze attributen meeneemt naar hoorcolleges. Bijvoorbeeld een appel en een schilmesje. “Ik snijd de appel in delen om te laten zien hoe celdeling in een plantembryo werkt.” Ze heeft ook opblaasbandjes voor kinderen om uit te leggen hoe huidmondjes (openingen in een blad) open en dicht gaan. Mariani probeert de processen die ze moet uitleggen zo beeldend mogelijk over te brengen. Nog een voorbeeld: om het verschil in celdeling bij dieren en planten te duiden, zegt ze dat die deling bij dieren te vergelijken is met pizzadeeg dat je kunt kneden. Bij planten gaat dat niet vanwege de celwanden.

Zijn de studenten veranderd de afgelopen jaren? Ja, denkt ze. “Ze zijn wat minder volwassen, wat speelser.” Maar dat kan er ook aan liggen dat Mariani op dit moment veel hoorcolleges geeft aan studenten die net van de middelbare school komen. “En”, zegt ze, “voor de stof die ik moet overbrengen, had ik vroeger twee keer zo veel tijd. Het moet nu echt in een heel hoog tempo. Ik móet dus wel manieren bedenken om snel tot de essentie te komen.” *

OF JE SPEELT PIANO...

Roel Schutgens (38) staat bekend als de pianospelende rechtenhoogleraar. Hij haalde in 2015 zelfs het tv-programma *Goedemorgen Nederland*, toen hij aan het eind van een college sinterklaasliedjes zong met zijn studenten. De eerste keer dat hij rond 5 december de faculteitspiano de collegezaal in reed, was hij benieuwd of hij hen zo ver zou krijgen dat ze gingen meezingen. “Of dat ze zouden denken: laat die ouwe het maar lekker zelf doen.” Maar de ‘ouwe’ had succes, drie liedjes werden uit volle borst meegezongen. Nee, zegt Schutgens, muziek maken is geen doordachte tactiek om binnen te komen bij studenten. “Ik doe dit de laatste vijf minuten van een heel degelijk hoorcollege.” Het is eigenlijk een eerbetoon aan zijn promotor, de vorig jaar overleden Tijn Kortmann, die met Sinterklaas een college gaf op rijm. Een bewuste strategie om studenten te vleien, heeft Schutgens niet. “Ik ben wat formeler dan de gemiddelde docent. Draag een pak, zeg altijd meneer of mevrouw tegen studenten, heb een hekel aan voetbal en aan popmuziek. Ik vind vooral mijn vak heel leuk en houd van college geven.” In 2013 sleepte hij daarmee de titel beste hoorcollegedocent binnen. De kloof tussen hem en de studenten wordt wel steeds groter, vindt hij. “Inmiddels scheel ik twintig jaar met mijn eerstejaars. Maar het gekke is dat het niet zo voelt en dat je dat zelf in de spiegel niet echt ziet. Pas als je naar je eerstejaars kijkt, zie je het verschil.” Het komt misschien ook doordat de nieuwe lichting opgroeit in een heel andere tijd. Toen hijzelf studeerde, was er geen internet en stonden de Twin Towers nog fier overeind. “Noem het een naïeve tijd. De wereld van nu is instabieler en de maatschappelijke tegenstellingen zijn zowel binnen Nederland als mondiaal groter geworden. Ik merk dat de studenten die ik nu in de collegezaal heb, conservatiever zijn. Netter ook. Bij een propedeuseuitreiking zijn ze inmiddels chiquer gekleed dan hun ouders.”

DIT WAS DE CAMPUS IN

De Katholieke Universiteit Nijmegen bereidde zich in 2000 voor op de invoering van het bachelor-mastersysteem. En dacht na over een nieuwe naam. Wat gebeurde er nog meer op de campus?

Tekst: Mathijs Noij

28 JANUARI EEN NIEUWE NAAM

Hoe moet de Nijmeegse universiteit in de toekomst gaan heten? Het toenemend belang van internationalisering noopt de Katholieke Universiteit Nijmegen (KUN) tot nadenken over een nieuwe naam. Studenten denken enthousiast mee en komen met suggesties als de Keizer Karel Universiteit en Carolus Magnus Universiteit. Uiteindelijke duurt het tot 2004 voordat de nieuwe naam, Radboud Universiteit Nijmegen, in gebruik genomen wordt.

25 FEBRUARI BAMA-STELSEL

De invoering van het bachelor-mastersysteem, gepland voor het collegejaar 2001, houdt de campus in zijn greep. Medewerkers zijn erg bezorgd over het feit dat Nijmegen vooroploopt met de invoering: ruim de helft van de opleidingscommissies vindt dat een slecht plan. Een "publiciteitsstunt" noemen sommigen het, maar "inhoudelijk zwak". Een van de achterliggende ideeën van het BaMa-stelsel is dat alleen bollebozen naar een master zullen doorstromen. Loek Hermans is als minister verantwoordelijk voor de invoering. Tegenwoordig is hij voorzitter van het Stichtingsbestuur van de Radboud Universiteit.

4 FEBRUARI IMAGO DE REFTER

De universiteit vecht tegen het imago van de Refter. Het restaurant, waar een warme maaltijd zes gulden kost, kampt met veel vooroordelen. Het zou een vreetschuur zijn waar vooral vrijgezelle mannen komen die geen enkele band met de universiteit hebben. En er zou altijd vegetarische chili op het menu staan. Niets is minder waar, zegt Bert van Bergen, hoofd van de restauratieve dienst. Volgens hem schuiven regelmatig hoogleraren met partner aan in de Refter, waar zij "gezellig met een flesje wijn" blijven natafelen.

27 OKTOBER EERSTE VOX

In de eerste *Vox* een verhaal over de opmars van de mobiele telefoon én het taboe op het apparaat in de collegezaal. Tweedejaars-rechtenstudent Roel Schutgens (tegenwoordig bekend als professor Schutgens) vertelt dat er aanvankelijk nog wel lacherig werd gedaan als een telefoon afging tijdens college, maar dat de lol er inmiddels af is. Studenten zetten bij aanvang van het college dan ook massaal hun telefoon in de "veiligheidsstand".

27 OKTOBER BUSH-GORE

Alle ogen zijn gericht op de Verenigde Staten, waar volgende maand de verkiezingen zijn tussen Al Gore en George W. Bush. De steun op de Nijmeegse campus voor de democraat Gore is – weinig verrassend – overweldigend.

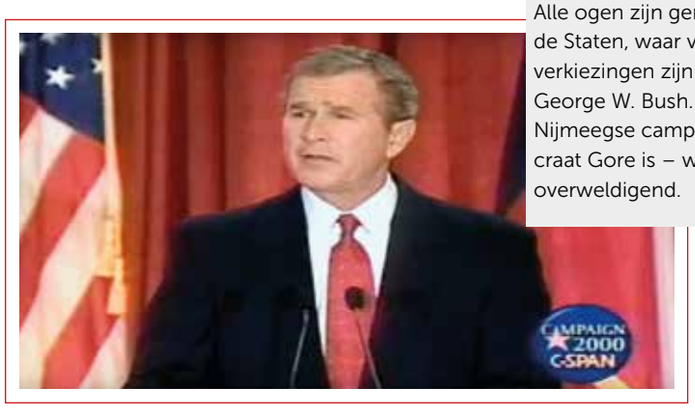

9 NOVEMBER TALENT

De universiteit moet beter omgaan met jong wetenschappelijk talent. Want hoe leuk is het om het onderzoek in te gaan, als je toch nooit hoogleraar zult worden? Met het oog op het nieuwe strategisch plan wordt het college van bestuur opgeroepen te investeren in zijn jongste onderzoekers. Anders hollen die allemaal weg, is de zorg.

14 APRIL NIEUWS
Hoe blijven studenten op de hoogte van het nieuws? Uit een peiling van universiteitsblad *KUnieuws* blijkt dat kranten mateloos populair zijn. Bij de Faculteit der Beleidswetenschappen leest maar liefst tachtig procent meerdere keren per week de krant. *De Volkskrant* is het populairst, gevolgd door de gratis krantjes in de trein: *Sp!ts* en *Metro*. Van de nieuwsprogramma's op tv wordt het *NOS Journaal* het best bekeken.

12 MEI BETAALD PARKEREN
Slecht nieuws voor automobilisten: de universiteit wil betaald parkeren invoeren. Doel: de toestroom van auto's naar de campus verminderen en financiële middelen vinden voor de nieuw te realiseren ondergrondse parkeerplekken. Op de rol staan parkeerterreinen onder het Gymnasion, dat in aanbouw is, en de nieuwe bètafaculteit, waarvan de bouw twee jaar later begint.

HET NIEUWS: HET JAAR 2000

7 JUNI ENGELSTALIG ONDERWIJS
Wat te doen met de opkomst van het Engels op de campus? Het Nijmeegse Talencentrum organiseert een dag met als motto: Camping Engels of Campus Engels? Faculteiten lopen nog niet warm voor Engelstalig onderwijs. Gevreesd wordt voor achteruitgang van de kwaliteit van het onderwijs.

22 OKTOBER OPENING LUX
Het grootste filmhuis van Europa opent in Nijmegen: LUX. Het studentencollectief De Vijf organiseert een housefeest om de opening in het nieuwe pand aan de Mariënburg te vieren.

27 OKTOBER NIEUW MAGAZINE
Doei *KUnieuws*, hallo *Vox*! De universiteitskrant wordt ingewisseld voor een magazine. Het blad moet meer ruimte bieden aan achtergronden, terwijl de dagelijkse nieuwtjes moeten gaan verschijnen op een nog te ontwikkelen website. Niet iedereen is blij, schrijft toenmalig hoofdredacteur Johan van de Woestijne. "Waar is mijn *KUnieuws* gebleven?", zou wethouder Paul Depla (nu burgemeester van Breda) geklaagd hebben.

7 DECEMBER HONOURS PROGRAMME
Met als doel studenten over de grenzen van hun eigen vakgebied heen te laten kijken, ontstaat het idee voor een *Honours Programme*. Monodisciplinaire opleidingen, zo betoogt collegevoorzitter Roelof de Wijkerslooth, zijn niet meer van deze tijd. Binnen het program geven de beste docenten van de universiteit les. Studenten schrijven zich vrijwillig in, kunnen het programma naast hun studie volgen en krijgen na afloop een certificaat.

Bronnen: de universiteitsbladen *KUnieuws* en *Vox*
Foto's Refter en LUX: Gerard Verschooten

'HARRY POTTER lééft bij jonge en oude Dreuzels,' schrijft de *NRC* in 2000. En dat is te zien: vier titels van J.K. Rowling staan in de boekentop 10 van dat jaar: *Harry Potter en de Steen der Wijzen* (1998), *Harry Potter en de Gevangene van Azkaban* (2000), *Harry Potter en de Geheime Kamer* (1999) en *Harry Potter en de Vuurbeker* (2000).

HET JAAR 2000

NIEUWS UIT DE OR EN DE USR
www.radboudnet.nl/medezeggenschap
www.numedezeggenschap.nl

PUNT!

USR

Hallo studerend Nijmegen!

Ook dit jaar zullen er weer veertien studenten plaatsnemen in de Universitaire Studentenraad (USR). De XXIe USR zal bestaan uit verkozen leden van de studentenpartijen asap en AKKUraatd, met daarnaast de benoemde leden uit de koepels NSSR, SOFv, CSN, B.O.S., ISON en CHECK. Net als voorgaande jaren zullen wij ons vol enthousiasme inzetten voor de Nijmeegse student en jullie vertegenwoordigen in de universitaire medezeggenschap!

Het belooft een interessant jaar te worden, waarin veel belangrijke onderwerpen besproken en uitgevoerd gaan worden. Hierbij kun je denken aan zaken als de sloop van de Thomas van Aquinostraat en de verhuizing van een aantal faculteiten als gevolg daarvan. Daarnaast ga je waarschijnlijk veel merken van de transformatie van de Refter naar Foodcourt. Ook onderwerpen die voor de meeste studenten wat minder zichtbaar zijn, zullen we kritisch bekijken. Zo zal de universiteit een nieuwe internationaliseringsstrategie opstellen die haar ambities op het gebied van internationalisering tot 2025 vastlegt. Verder zal de studentenraad dit najaar opnieuw inspraak hebben in de besteding van het studievoorschot, een onderwerp dat afgelopen jaar voor de nodige opschudding heeft gezorgd. Kortom, wij hoeven ons komend jaar zeker niet te vervelen!

Daarnaast heeft de USR de mogelijkheid om zelf punten aan te dragen die wij graag verbeterd willen zien. Via werkgroepen willen we ons onder andere gaan inzetten voor de actieve student, faciliteiten op de campus, de introductieweek, welzijn, loopbaanoriëntatie en nog veel meer!

Zonder twijfel zullen er nog meer interessante onderwerpen ter tafel komen, dus hou deze pagina vooral in de gaten om op de hoogte te blijven. En, als je vragen of opmerkingen hebt, kom dan vooral een keer langs op onze kamer in de Thomas van Aquinostraat (zolang deze nog niet tegen de vlakte is).

De leden van de USR en de OR.

OR

OR gaat verder

Een nieuw gekozen ondernemingsraad gaat aan de slag. De medezeggenschap heeft als taak om de stem van de werkvloer in het beleid te laten doorklinken. Met het college van bestuur, ook grotendeels vernieuwd, verwachten we vruchtbaar samen te werken. De volgende agendapunten zijn de afgelopen jaren aan bod geweest, maar blijven actueel:

Internationalisering

Elke universitaire gemeenschap moet zich zo veel mogelijk openstellen voor kennisuitwisseling. Daarbij hoort ook internationalisering in onderzoek en onderwijs. Om dat mogelijk te maken, is er meer nodig dan het oppoetsen van de Engelse taalvaardigheid: ook flexibele huisvesting, het stroomlijnen van aanmeldingsprocessen, papierwerk en verblijfsvergunningen, en het leren van de Nederlandse taal en cultuur zijn van belang. Er valt nog genoeg te doen om van Nijmegen een internationale universitaire gemeenschap te maken.

Duurzaamheid

Langzaam maar zeker wint het thema duurzaamheid aan belang. En het is gebaat bij doordachte maatregelen: willen we bijvoorbeeld afvalscheiding van de grond krijgen, dan moet er ook budget voor prullenbakken zijn. Duurzaamheid komt verder terug in het beheer van het landgoed Heyendaal, de afwikkeling van het verkeer van en naar de campus, en de manier waarop de gebouwen worden gebouwd en gebruikt. Als ondernemingsraad willen we dat duurzaamheid vanaf het begin in al het beleid een rol speelt.

Werkdruk

Iedereen kent het gevoel dat het werk nooit af is. Maar het werk moet je niet boven het hoofd groeien. De ondernemingsraad heeft het thema werkdruk de afgelopen tien jaar keer op keer op de agenda gezet en onderzoek afgedwongen naar de beleving van werkdruk. De uitkomsten van de personeelsenquête waren voor het college aanleiding om over werkdruk een nota te schrijven. We verwachten die in november te kunnen bespreken.

NA DE ONTDEKKING

HOE IS HET MET DE PIONIERS VAN TOEN?

Het is de droom van elke wetenschapper: je ontdekt een eiwit of gen, haalt er de publiciteit mee en je naam is gevestigd. Vier Nijmeegse onderzoekers vertellen hoe het ze verging na hun doorbraak in 2000. ‘Het was uitermate eenvoudig hierna steeds aan nieuwe banen te komen.’

Tekst: Tim van Ham / **Illustraties:** JeRoen Murré

‘DE NATURE-PUBLICATIE HEEFT MIJN CARRIÈRE FLINK GEHOLPEN’

Iwan Meij scoorde in 2000 als promovendus een prachtige publicatie in *Nature Genetics*. Nu heeft hij een leidinggevende functie aan het Berlin Institute of Health. ‘In 2000 ontdekte ik als wetenschapper voor het eerst iets wat nog nergens was gedaan.’

Eind jaren negentig stond Meij te zwoegen in een Berlijns lab. De promovendus aan de Radboud Universiteit was druk bezig om als eerste aan te tonen welk gen er verantwoordelijk was voor mysterieus magnesiumverlies uit het bloed van twee patiënten. Omdat alleen een onderzoeksinstituut in Berlijn de juiste machines had staan, werkte hij daar. In de nachtelijke uren welteverstaan, want overdag kregen de ‘eigen’ wetenschappers van het lab voorrang.

Het was Meij destijds menens. Als zijn plan lukte, lag er een wereldwijde primeur voor het oprapen, net als publicaties in *The American Journal of Human Genetics* en *Nature Genetics*. Er was wel haast geboden: een hoogleraar van Yale University zat met zijn enorme onderzoeksgroep op hetzelfde spoor. “Ik kan het gevoel van opwinding op het moment dat ik het definitieve bewijs had gevonden nog precies oproepen”, zegt Meij nu. “Voor het eerst in mijn leven had ik als wetenschapper iets ontdekt wat wereldwijd nog nergens was gedaan. Een echte primeur. Dat was geweldig.”

Manager

In het kort: Meij vond eerst in welk stuk van het DNA de fout zat die het magnesiumverlies veroorzaakte. Dit stuk DNA was echter nog zo groot, dat er ongeveer honderd kandidaatgenen lagen. Na nog meer speurwerk vond Meij welk gen het precies was – de zogeheten gamma-subunit van het Natrium-Kalium ATP-ase – én wist hij dat op drie manieren te bevestigen. De ronkende *Nature*-publicatie kwam er in 2000 inderdaad. “Die publicatie heeft me extreem geholpen in mijn carrière. Het was uitermate eenvoudig om hierna steeds aan nieuwe banen te komen. Inmiddels komt die publicatie nooit meer ter sprake, maar dat heeft wel jaren geduurd.”

Meij staat vrijwel nooit meer (als wetenschapper) in het lab. Nachtelijke onderzoeksuren zijn al helemaal verleden tijd. Inmiddels is hij coördinator van de biomedische innovatie-academie van het Berlin Institute of Health, die jonge onderzoekers helpt met onderzoekssubsidies en vervolgonderwijs. Hij schrijft tegenwoordig subsidieaanvragen in plaats van wetenschappelijke publicaties. En toch: die ene doorbraak helpt nog steeds. “Toen ik manager werd, merkte ik dat de wetenschappers me heel makkelijk accepteerden omdat ik goed gepubliceerd had. Dat maakte de verhoudingen direct heel anders: met mij konden de onderzoekers ook inhoudelijk over hun werk praten.”

De laatste jaren is er nog behoorlijk wat vervolgonderzoek gedaan dat voortborduurt op het werk van Meij. Er zijn nog vier genen ontdekt die magnesium uitruilen. “Het plaatje is veel completer”, zo beschrijft Meij het. Medicatie voor mensen die lijden aan magnesiumverlies leverde dat nog niet op. “Maar het is nu wel redelijk eenvoudig om mensen te testen op de erfelijke aanleg voor magnesiumverlies. Dat kunnen ze vroegtijdig compenseren met het slikken van magnesiumtabletten. En er zijn signalen dat dat in een later stadium complicaties zoals jicht kan voorkomen.”

‘GROTER EN MOOIER DAN IK HAD DURVEN DROMEN’

In 2000 was Peter Hagoort al wetenschappelijk directeur van het F.C. Donders Centrum voor Cognitieve Neurowetenschap, een instituut dat eigenlijk alleen op papier bestond. Dat veranderde toen hij in dat jaar bij wetenschapsorganisatie NWO 9,5 miljoen gulden (zo’n 4 miljoen euro) aan subsidie lospeuterde. Inmiddels hoort het Donders Instituut bij de wereldtop.

“Toen ik begon als directeur van Donders hield ik me – gekscherend gezegd – vooral bezig met de kleur van de vloerbedekking en de gordijnen”, zegt Hagoort. “Ik had een pand, een secretaresse en een technicus, meer was er nog niet.”
Het huidige Donders Instituut werd opgericht nadat de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) in een verkenningsrapport had geconcludeerd dat Nederland voortreffelijke cognitie- en neurowetenschappers had, maar dat goede onderzoeksfaciliteiten voor het maken van hersenscans ontbraken. Dat moest veranderen. De Nijmeegse inzending voor zo’n faciliteit (die werd gesteund door drie andere universiteiten en de Max-Planck-Gesellschaft) kreeg de erkenning van het ministerie. Maar Hagoort kon pas echt aan de slag toen hij 9,5 miljoen gulden kreeg van NWO, en niet veel later nog eens 7 miljoen van de Max-Planck-Gesellschaft.
Het geld van NWO is alleen gebruikt om apparatuur te kopen (MRI-scanners, een MEG-systeem en EEG-labs). Dat is om meerdere redenen een uitstekende investering geweest, zegt Hagoort. Zeventien jaar na het verkrijgen van het NWO-geld zijn de machines voor een deel nog steeds operationeel. “Ze worden uiteraard continu geüpdatet, maar de enorme magneten uit de eerste scanners zijn bijvoorbeeld lange tijd meegegaan en pas de laatste jaren vervangen.”

Vliegwieleffect

Na de installatie van de hightech-apparatuur moest Hagoort écht aan het werk. “Nederland had nog geen ervaring met de cognitieve neurowetenschap, dus ik moest vrijwel al het wetenschappelijk personeel uit het buitenland rekruteren. Ik moest het hebben van redelijk jonge postdocs die stonden te trappelen om hier iets van de grond af aan op te bouwen.”

Hagoort bleek een neus voor talent te hebben: de eerste lichting postdocs is inmiddels vrijwel in zijn geheel benoemd tot hoogleraar – hetzij aan de Radboud Universiteit, hetzij elders. Het F.C. Donders Centrum uit 2000 heet inmiddels het Donders Institute for Brain, Cognition and Behaviour en heeft een goede naam opgebouwd. “Ik werd laatst gevraagd om een vergelijkbaar instituut in Cambridge te evalueren. Ik merkte dat ze hun instituut in hun beleidsstukken voortdurend met ‘Donders’ vergeleken. We zijn een soort benchmark geworden. Daarnaast hebben we een vliegwieleffect gecreëerd in Nederland. Hersenonderzoekers aan andere universiteiten zeiden tegen hun baas: als jullie niet investeren in nieuwe apparatuur, ga ik naar Nijmegen, want daar hebben ze dat wel. Dat heeft ervoor gezorgd dat Nederland niet langer in de achterhoede zit, maar in de voorhoede meespeelt.”
“Het is allemaal een stuk groter en mooier geworden dan ik had durven dromen”, zegt Hagoort. “Toen we begonnen, waren er een virtuele tekening en een plan in m’n hoofd. Maar ik had slapeloze nachten, hoor: hoe krijgen we de juiste mensen bij elkaar? Gaat het allemaal wel lukken? Met wat handigheid, geluk en fingerspitzengefühl hebben we toch alle expertise bij elkaar gekregen waardoor we nu staan waar we staan. Gelukkig hoef ik daar niet meer van wakker te liggen.”

‘STUDENTEN ZIJN NOG STEEDS ONDER DE INDRUK’

Theo Geijtenbeek deed als postdoc een enorm belangrijke ontdekking binnen het hiv-onderzoek. Hij is nu *principal investigator* en hoogleraar aan het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam. ‘Pas later bleek wat voor gamechanger die vondst was.’

Op 3 maart 2000, om 23.05 uur, had NOS Teletekst de primeur – een paar minuten nadat het embargo was verlopen en het nieuws naar buiten mocht. Wetenschappers van de universiteit in Nijmegen hadden een lichaamseigen eiwit ontdekt dat een belangrijke rol speelt bij een hiv-infectie, zo viel er te lezen. Het was direct groot nieuws – in de pers en onder vakgenoten. Op het tumorimmunologisch lab van de universiteit kwam de ene na de andere felicitatie binnen.

Het was direct duidelijk dat Theo Geijtenbeek iets belangrijks had gevonden. Hij ontdekte (en gaf een naam aan) het eiwit DC-SIGN. Dit molecuul, zo bewees Geijtenbeek, is belangrijk bij een hiv-infectie. Het hiv-virus kan zich namelijk vastklampen aan DC-SIGN en laat zich vervolgens door dit eiwit langs alle afweermechanismen van het lichaam loodsen. Eenmaal in het lichaam kan het virus vervolgens razendsnel toeslaan en zich vermenigvuldigen.

Nieuws

“DC-SIGN komt voor op zogeheten dendritische cellen”, zegt Geijtenbeek. “Over de rol van deze cellen bij een hiv-besmetting was volstrekt niets duidelijk. Wij konden aantonen dat deze cellen door DC-SIGN het virus als het ware konden vangen én overdragen. Dat was echt nieuws. Niet alleen omdat we beter begrepen hoe hiv ons lichaam binnendringt, maar we hadden ineens ook een heel nieuwe soort hiv-receptor ontdekt.”

De dendritische cellen hebben sinds 2000 de volle aandacht van hiv-onderzoekers. Geijtenbeek publiceerde zijn vondst in het toonaangevende blad *Cell*. Toen het nummer verscheen, wist hij al dat twee grote Amerikaanse onderzoeksgroepen ook op DC-SIGN waren gedoken. Daar bleef het niet bij. “Ik had toen nooit kunnen voorzien hoe dit zou groeien. Pas later bleek wat voor gamechanger dit was en hoe groot de gevolgen waren voor het onderzoek naar hiv. Er kwam als het ware een heel onderzoeksveld bij.” De ontdekking zorgde vooral voor een enorme hoeveelheid nieuwe kennis, een medicijn is er vooralsnog niet.

Geijtenbeeks reputatie was in één keer gevestigd en hij verschafte zich met zijn publicatie veel nieuw werk. Hij doet nog steeds onderzoek naar DC-SIGN en verwante hiv-receptoren. Lachend: “Ik vertelde laatst tegen een student dat ik de ontdekker ben van DC-SIGN. Die was gelukkig nog steeds onder de indruk.”

‘ALS IK NIET ZO OPTIMISTISCH WAS, WAS IK GESTOPT’

Rik Berkelmans werkte aan het begin van de eeuw als junior onderzoeker op de afdeling Molecuul- en laserfysica van de Radboud Universiteit. In zijn eigen tijd bedacht hij een innovatieve Quad Trike, waarmee hij de ICT-Millenniumprijs (à 100.000 gulden, zo’n 45.000 euro) won. De Quad Trike heet inmiddels BerkelBike en is helemaal uitontwikkeld. ‘Maar het duurde echt tien keer langer dan verwacht.’

Lichaamsbeweging is voor iedereen belangrijk. Ook – of juist – voor mensen met een verlamming. Maar voor wie noodgedwongen de hele dag in een rolstoel zit, is het niet eenvoudig om voldoende te bewegen. Daar moet wat aan te doen zijn, dacht Rik Berkelmans als medewerker van de Radboud Universiteit. Zie hier het verhaal achter de geboorte van de driewieler die BerkelBike is gaan heten.

In 2000 was er niet veel meer dan een futuristisch ogende *artist’s impression* van zijn uitvinding en dus die gewonnen 100.000 gulden. Inmiddels heeft Berkelmans een volledige productenlijn opgetuigd met één doel: verlamde mensen weer laten fietsen. Een BerkelBike wordt met zowel armen als benen aangedreven. Bijzonder, want in veel gevallen zijn de benen verlamd. Berkelmans gebruikt functionele elektrostimulatie. “Gebruikers van een BerkelBike dragen een speciale broek die met elektronische stimulatie de zenuwen in de verlamde benen activeert. Dat zorgt er vervolgens voor dat de spieren samentrekken en dat je ondanks een verlamming toch kunt fietsen.”

Facturen

De BerkelBike laat mensen met een verlamming spieren gebruiken die normaal gesproken niets meer doen. “De enige lichaamsbeweging die mensen met bijvoorbeeld een dwarslaesie soms hebben, is het aansturen van het knuppeltje van hun elektrische rolstoel. Hierdoor is hun levensverwachting vaak stukken lager dan normaal; ze krijgen sneller diabetes, hart- en vaatziekten, doorligplekken, noem maar op.”

De ontwikkeling van het eindproduct ging niet altijd van harte, zucht Berkelmans. “Ik ben van nature een optimistisch persoon en dat is maar goed ook, want anders was ik er waarschijnlijk mee gestopt. De mechanica, de elektronica, de klinische studies – het duurde echt tien keer langer dan ik had verwacht. En hoe langer het duurt, hoe meer het kost. Er waren tijden dat ik meer facturen had dan geld op de bank. Die tijden zijn gelukkig achter de rug. Op dit moment zijn we hard aan het werk om investeerders te zoeken om sneller te kunnen groeien. Dat zie ik als mijn plicht, want de levensvreugde van onze klanten stijgt enorm als ze sinds lange tijd weer eens kunnen fietsen.” *

BEDRIJFSWETENSCHAPPEN
is de populairste studie aan de Nijmeegse universiteit in 2000, met 1.738 studenten. Nederlands recht (1.638 studenten) staat op de tweede plaats, gevolgd door psychologie (1.349 studenten).

HET JAAR 2000

STUDEREN TOEN EN NU

‘HÓE DUUR WAS JE KAMER?’

Martijn Goudbeek (41) kreeg in zijn studententijd een basisbeurs en een ‘verplichte’ ouderlijke bijdrage. Hij betaalde daarvan zijn studie, huur en eten. De studie van Anne-Fleur Wismans (17) wordt helemaal betaald door haar ouders. Een tweegesprek over rondkomen als student, toen en nu.

Tekst: Martine Zuidweg / **Foto:** Erik van ‘t Hullenaar

WIE IS WIE?

Anne-Fleur Wismans (17), geboren op 2 april 2000, studeert in Nijmegen bedrijfskunde.
Martijn Goudbeek (41), docent communicatie- en informatiewetenschappen aan de Tilburg University, studeerde in 2000 in Nijmegen af. Hij deed psychologie en filosofie.

Anne-Fleur Wismans (hierna: AW): "Ik ben bevoorrecht. Ik hoef niet te lenen."
Martijn Goudbeek (MG): "Je ouders springen bij ..."
AW: "Mijn ouders financieren de hele studie. Daar ben ik ze wel dankbaar voor."
MG: "Mogen we weten hoeveel je krijgt?"
AW: "280 euro per maand. Daar moet ik alles van betalen: boeken, kleren, uitgaan; behalve het collegegeld, dat betalen m'n ouders apart. Ik werk er ook bij, in een kledingwinkel, want ik wil óók mijn eigen geld verdienen."
MG: "Wat koop je daar dan van, drank en drugs?"
AW: "Daar koop ik vooral kleren van."
MG: "Nou, je bent in elk geval beter gekleed dan ik was in mijn studententijd. Maar dat had weinig te maken met geldgebrek. Ik had een basisbeurs, die kreeg toen iedereen, ongeveer 400 gulden, dat is nu zo'n 180 euro. Daarnaast was er een verplichte ouderlijke bijdrage. Mijn ouders waren niet rijk, maar ze moesten wél elke maand 600 gulden betalen. Omgerekend had ik zo'n 450 euro per maand, waarvan ook het collegegeld betaald moest worden. En de huur."
AW: "Die basisbeurs vind ik goed. Dat stimuleert mensen om te gaan studeren. Maar die verplichte ouderbijdrage vind ik een beetje vreemd."
MG: "Er waren studenten die hun ouders voor de rechter daagden als ze niet betaalden."
AW: "Echt?"
MG: "De beurs en de ouderlijke bijdrage waren afhankelijk van je woonsituatie. Als je op kamers woonde - zoals ik, want mijn ouders wonen in Enschede - dan kreeg je het volle bedrag."

'ER WAREN STUDENTEN DIE HUN OUDERS VOOR DE RECHTER DAAGDEN ALS ZE NIET BETAALDEN'

AW: "Hoe duur was je kamer?"
MG: "De goedkoopste was 300 gulden. Als ouderejaars had ik een grotere, voor 500 gulden, dat is een kleine 250 euro. Toen werkte ik als student-assistent."
AW: "De goedkoopste kamer nu is altijd nog duurder dan 250 euro! Maar voorlopig zit ik thuis goed, hoor. Ik woon vlakbij, in Haalderen, bij Bemmel. Ik vind het fijn om thuis op de bank na te kletsen met mijn moeder."
MG: "Ik heb wel de indruk dat studenten nu langer thuis wonen om niet te hoeven lenen."
AW: "Dat lenen gaat heel makkelijk, hoor."
MG: "Is dat juist niet gevaarlijk?"
AW: "Jawel. Ik ken genoeg mensen die het volle bedrag lenen en er vervolgens van op vakantie gaan, of er mooie kleren van kopen."
MG: "De rente is zo laag dat je je lening kunt gebruiken als investering."
AW: "Ik probeer het lenen zo lang mogelijk uit te stellen. Ik vind een schuld hebben een vervelend idee."
MG: "Ik had ook geen schuld, dankzij die basisbeurs en die ouderlijke bijdrage, maar ook dankzij mijn eigen zuinigheid."
AW: "Wel fijn dat ik straks kan gaan werken zonder dat ik meteen zo'n schuld moet aflossen."
MG: "Oké. Dan ga ik je nu iets vertellen over de hypotheek ..." *

DE GULDEN

was vanaf de middeleeuwen tot januari 2002 wettig betaalmiddel in Nederland. 1 euro is 2,2 gulden.

THE SIMS verschijnt op 4 februari 2000 op de markt. Vanaf dat moment zijn kinderen in de ban van gezinnen stichten, huizen bouwen, Sim-wensen vervullen en *rosebud-cheats*. Binnen no-time is het de bestverkochte pc-game aller tijden.

HET JAAR 2000

WIE NIET UITBLINKT, IS EEN LOSER

Excelleren is de norm voor de student die in 2000 het licht zag. Op de campus vertaalt zich dat in werken aan een lange reeks nevenactiviteiten en hoge-cijferlijsten. Durf daar maar eens tegenin te gaan.

Tekst: Martine Zuidweg / **Foto's:** Getty Images

Ben je geboren in 2000, dan ben je grootgebracht in een omgeving waarin excelleren vooropstaat. Waarin het normaal is dat kleuters een Cito-toets maken, slimme kinderen klassen overslaan, er speciale klasjes zijn voor bolleboosjes, gymnasiasten naar Pre-University College gaan, hoogbegaafdheidsetiketten als warme broodjes over de toonbank gaan en de ijverige student op een university college zit of op z'n minst een honoursprogramma volgt.

Wat zo'n omgeving met je doet? Jeroen van Baar (27) weet het precies. Hij scheef het op in het boek *De prestatiegeneratie*, dat drie jaar geleden verscheen. Want ook Van Baar – als kind kreeg hij het stempel hoogbegaafd – groeide op in een omgeving die veel van hem verwachtte. Een hele generatie is vanaf de jaren negentig grootgebracht met het idee dat uitblinken de norm is.

Prestatiedruk

Inmiddels werkt Van Baar bij het Donders Instituut aan zijn promotieonderzoek. Tot zijn spijt is er weinig veranderd sinds hijzelf afstudeerde. "Als ik nu uit het raam kijk, zie ik studenten fietsen met allemaal een mobieltje in de hand. Ik heb het gevoel dat de bronnen van prestatiedruk, zoals de competitieve onderwijscultuur en de sociale media, meer dan ooit aanwezig zijn." Zo nu en dan hoort hij over een initiatief waarbij deze trend aan de kaak wordt gesteld. Zo was hij onlangs in Amsterdam om te spreken op een symposium over durven falen. "Maar het gaat om een robuuste maatschappelijke trend. Die verander je niet van de ene op de andere dag."

Je moet sterk in je schoenen staan om níet mee te doen aan de ratrace. Veel studenten hebben dan ook het gevoel dat ze altijd en overal het onderste uit de kan moeten halen. Ze lopen op hun tenen om erbij te horen, constateert Maarten Heinemann van studentenvakbond AKKU. "Studenten voelen meer druk om te presteren en maken daarmee meer keuzes vanuit het gevoel dat het moet: ik moet stage lopen, een bestuursjaar draaien, naar het buitenland, vrijwilligerswerk doen en een bijbaan hebben. Deze keuzes worden niet meer gemaakt om er plezier of geluk uit te halen. Ze zorgen misschien voor een sterk cv, maar leveren ook ongewenste hoeveelheden stress op."

Het ministerie van Onderwijs is volgens hem debet aan de toegenomen prestatiedruk, met de invoering van achtereenvolgens de tempobeurs, de prestatiebeurs, de langstudeerboete en het leenstelsel. De suggestie die wordt gewekt, is dat je je leven pas optimaal leeft als je veel presteert, zegt Van Baar. "Erger: dat je een beter persoon bent als je meer presteert en dat je beter moet zijn dan de rest om gelukkig te worden. Terwijl je eigenwaarde daar niet vanaf zou moeten hangen. Want als je dan even niet presteert, vind je jezelf gelijk een loser."

Zelfvertrouwen

Studenten voelen die prestatiedruk inderdaad, bleek afgelopen zomer uit een enquête van de Radboud Universiteit naar hun welzijn. Het merendeel ervaart 'veel' tot 'zeer veel' stress. Een stijgend aantal studenten meldt zich bij de studentenpsycholoog. Bestuurslid Emile Dingjan van de landelijke sectie van studentenpsychologen zegt deze

'ALSOF JE EEN BETER PERSOON BENT ALS JE MEER PRESTEERT'

HOE JE HET STUDEREN LEUK HOUDT

JEROEN VAN BAAR, AUTEUR VAN 'DE PRESTATIEGENERATIE': "Probeer lekker te genieten van je studententijd, vooral ook van de sociale dingen, zoals de stad. Laat je zo min mogelijk leiden door externe verwachtingen van anderen. Volg in plaats daarvan je interne drijfveren. En als bijvoorbeeld een hbo-studie beter bij je past dan de universiteit, doe die studie dan gewoon."

EMILE DINGJAN, BESTUURSLID VAN HET LANDELIJK NETWERK VAN STUDENTENPSYCHOLOGEN: "Staar je niet blind op hoge cijfers en een lange lijst van nevenactiviteiten. Het kan helpen, maar is zeker niet dé manier om je droombaan te krijgen. Mijn ervaring is dat studenten die goed zijn in hun stage uiteindelijk wel een werkplek bemachtigen. Sterker, ik zie studenten die een erbarmelijke cijferlijst hebben, maar toch op de Zuidas een baan krijgen aangeboden: stage uitmuntend gedaan!"

RADBOUD REFLECTS organiseert op 19 oktober een workshop over perfectionisme onder de titel 'Perfectionist zijn, hoe ga je daarmee om?' De bijeenkomst maakt deel uit van een serie workshops over alledaagse en uit het leven gegrepen thema's, zoals vriendschap, studie, werk en liefde.

DE STUDENTENKERK organiseert bijeenkomsten over omgaan met stressvolle zaken. In de workshop 'Keuzestress' leer je hoe je luchtigheid houdt in het proces van keuzes maken. De workshop 'In balans zijn' gaat over het bewaren van de balans tussen de verwachtingen van anderen en die van jezelf.

STUDENTENVAKBOND AKKU organiseert een 'Groei-traject' voor studenten die hulp nodig hebben bij de keuzes die ze moeten maken. Met trainingen leren studenten beter waar ze voor staan en hoe ze dat uit kunnen dragen, maar ook: dat niet alles hoeft. Luuk Feijt van AKKU: "We vertellen studenten niet wat ze moeten doen, maar willen ze juist de ruimte geven om naar zichzelf te luisteren."

signalen ook op andere universiteiten te zien. Zelf heeft hij de indruk dat één bepaald type student meer stressklachten heeft: de ambitieuze, perfectionistische student met weinig zelfvertrouwen.

In zijn boek legt Jeroen van Baar een deel van de schuld bij de opvoeders van zijn generatie: ouders en docenten. Ouders beschikken over een impliciete ranglijst van studies en banen, waarop ze hun kroost zo hoog mogelijk willen afleveren. Scholen loodsen hun pupillen liefst zo snel mogelijk door het onderwijs, daartoe aangemoedigd door de onderwijsinspectie. Studentenpsycholoog Dingjan wijst ook op de hoge verwachtingen van ouders. "Studenten willen hun afstuderen dan nog wel eens uitstellen om niet aan de verwachtingen van maatschappij en omgeving te hoeven voldoen, vanuit de angst hier niet aan te kúnnen voldoen."

Topstudenten

Van Baar zou graag zien dat de universiteiten het goede voorbeeld geven. Dat ze bijvoorbeeld minder pronken met speciale programma's voor studenten. "Studenten die dat willen, moeten natuurlijk de ruimte krijgen om meer uit hun studie te halen, maar de universiteit moet geen prestigeding maken van een honoursprogramma. Zo van, kijk ons eens topstudenten hebben."

Studenten zelf kunnen volgens Van Baar het goede voorbeeld geven door op Facebook ook eens te delen wat er misgaat in hun leven, in plaats van enkel de schijn op te houden.

Dat de universiteit zelf de nadruk op uitblinken wat zou kunnen afzwakken, vindt ook Carla van Wely, hoofd van de Nijmeegse afdeling Studentenbegeleiding. "Studenten die bijzonder goed zijn, worden vaak op een podium gezet. Wij weten uit ervaring dat dat voor een deel van de studenten contraproductief werkt. Er moet ook ruimte zijn om níet te excelleren." *

DE VUURWERKRAMP BIJ ENSCHEDE legt op 13 mei 2000 een complete woonwijk in de as, als een opslagruimte van het bedrijf S.E. Fireworks vlam vat. De ramp kost 23 mensen het leven. Ongeveer 950 mensen raken gewond, 200 woningen worden verwoest. Het is de grootste explosie in Nederland sinds de Tweede Wereldoorlog.

HET JAAR 2000

Beelden en verhalen over vluchtelingen in Nederland

10 oktober t/m 17 november - Radboud Universiteit Nijmegen - Grotiusgebouw

ALS EEN ROCK OP HE

Wie had in 2000 durven denken dat popfestival de Zwarte Cross – bekend van bier en Achterhoekse leut - wetenschappers op het podium zou zetten? Inmiddels staan bij elk festival academici op de zeepkist. Vanwaar die drang om naar buiten te treden?

Tekst: Paul van den Broek, Stijn Zunneberg en Martine Zuidweg
Foto's: Jelmer de Haas, Radboud Reflects

Hoogleraar Academische communicatie Marc van Oostendorp (links) op het podium met rapper Fresku.

STER T PODIUM

Terwijl de meeste Lowlands-bezoekers op zaterdag 19 augustus nog bijkomen van de vorige dag, staat rond het middaguur al een nieuwsgierige mensenmassa voor de Echo-tent. De rij is zo lang dat het pad geblokkeerd raakt. Het is geen populaire band die al het bekijks trekt, maar een lezing van cultuurhistorica Eva Rovers over de aanpak van de wereldproblemen, aan de hand van Albert Camus. Eenmaal binnen jut de presentator de volle zaal nog verder op, waarna het publiek een kleine drie kwartier later joelend de stoelen beklimt. Ook de rest van het weekend zit de Echo vol tijdens lezingen.

Het is tekenend. Sinds de introductie van Lowlands University, in 2005, is wetenschap een vast onderdeel geworden van grote festivals, zoals Zwarte Cross en Down The Rabbit Hole. De Nijmeegse hoogleraar Griekse en Latijnse taal en cultuur Bé Breij, gespecialiseerd in retorica, kan de trend wel verklaren. Ze was zelf een van de wetenschappers die, in dezelfde tijd dat Lowlands University startte, het podium opzochten: in 2005 deed ze mee met De Jonge Akademie On Wheels, een tour van jonge onderzoekers langs scholen, om kennis in de puberbreinen te planten.

Breij kijkt met genoegen naar de initiatieven vanaf pakweg het jaar 2000 om wetenschappers op de zeepkist te krijgen. Zoals de TED Talks, het kennistheater van De Universiteit van Nederland, de Nacht van de Wetenschap en het Nationaal techniekfestival. Daarnaast zijn er talloze wetenschappers in praatprogramma's en hebben steeds meer steden een filosofisch dan wel Science Café. Plus dus de opmars op de muziekfestivals. "De kunst van het spreken in het openbaar, de retorica, komt voort uit de klassieke oudheid", legt Breij uit. "Al stond het in de tijd van Cicero nog niet in het teken van valorisatie."

Nerds

Begin deze eeuw nodigde de Zwarte Cross voor het eerst een wetenschapper uit, volgens de organisatie als een van de eerste festivals in Europa. Het Achterhoekse evenement heeft de reputatie van zweet, bier en boerenpummels van zich afgeschud, met aandacht voor poëzie, theater en kennis, dat laatste sinds de eerste 'Universitent' in 2009. Het initiatief kwam van twee Twentse hoogleraren, onder wie nanotechnoloog Dave Blank: "In de Universitent laten we zien waar we mee bezig zijn en kunnen we aantonen dat ons onderzoek maatschappelijk nut heeft." Bovendien is zo'n podium een uitgelezen plek om het soms stoffige imago van wetenschappers op te poetsen. "Van natuurkundigen bestaat het beeld dat ze nerds zijn à la Willie Wortel. Tijdens lezingen komen bezoekers erachter dat dit wel meevalt", aldus Blank.

Vanuit de festivals klinkt niets dan lof over de inzet van de wetenschappers. Gijs Jolink, mede-eigenaar van Alles Komt Goed BV, de organisator van de Zwarte Cross, laat

Filosoof Simon Gusman.

weten dat ze het cool vinden om wetenschap op het programma te zetten. En niet zomaar wetenschap, benadrukt hij. Want anders dan andere festivals, die vooral aandacht besteden aan toegepaste kennis, programmeert de Zwarte Cross colleges waarin onderzoekers het belang van hun vak verwoorden. “Nu en over twintig jaar. En ze moeten ook vertellen waarom ze daar zo enthousiast over zijn. Dat maakt het heel relevant en ook heel tof.” Jolink noemt een festival een goede plek om zoiets op het podium te brengen. “Het doel van wetenschap is toch ook om een betere wereld te maken? Nou, dat kunnen we dan mooi samen doen!”

De Nijmeegse filosoof Simon Gusman, geliefd spreker op Lowlands en Down The Rabbit Hole, wijst op een omslag in de jongerencultuur. “Tot tien jaar geleden baseerden jongeren hun identiteit veel nadrukkelijker op muziek. Denk aan subculturen als metalheads of hiphoppers. Maar iedereen kan daarover tegenwoordig via het internet van alles opzoeken, dus zo bijzonder is dat niet meer.” Om zich te kunnen blijven onderscheiden, zoeken mensen volgens Gusman nu naar minder toegankelijke en lokale dingen, zoals speciaalbierfestivals, foodtrucks en dus de wetenschap. “Kennis is een onderscheidingsteken geworden, maar je begint niet zomaar aan een wetenschappelijk artikel. Dan is het handig als een wetenschapper begrijpelijk kan vertellen over ingewikkelde onderwerpen.”

‘HET IS NOGAL ARROGANT OM ALS WETENSCHAPPER IN DE IVOREN TOREN TE BLIJVEN’

Maar de publieke belangstelling is niet zonder slag of stoot gewonnen. Op de zaterdag van Lowlands staan twee jongens in de rij voor de lezing van filosoof Eva Rovers. “Moeten we hier wel heengaan?”, vraagt de een.

“Kan wel leuk zijn”, antwoordt zijn maat.

“Die shit is wel maatschappelijk verantwoord, da’s irritant. Laten we doorlopen.”

Gusman staat niet raar te kijken van zo’n dialoogje. “Er zijn altijd wel mensen die na een paar minuten weglopen, maar dat is bij bands ook het geval en het loopt nooit helemaal leeg. Sterker, in de meeste gevallen blijft het heel goed gevuld. Zelfs op kleinere festivals zitten de banken vol. Ik zie regelmatig bekende gezichten en ook mensen die terugkomen naar betaalde lezingen.”

Verrijking

Dat festivals podia inrichten om wetenschappers een publiek te geven is één ding, zonder wetenschappers die erop willen staan, wordt het niks. En die zijn er genoeg. Zoals Gusman dus. “Als mensen er iets van opsteken, is dat mooi meegenomen, maar een lezing moet bovenal leuk zijn”, verklaart hij zijn inzet. “In het beste geval wer-

ken de lezingen als *gateway drug*: mensen raken geïnteresseerd in het onderwerp, gaan er meer over lezen en schrijven zich misschien zelfs in voor een opleiding."

Filosoof Gusman zet zijn retorisch talent graag in om zijn publiek te veroveren. Liefst gaat hij daarbij de diepte in. "Ik behandel een klein aspect van mijn werk en koppel dat aan een aansprekend verhaal. Ik vind het belangrijk om ingewikkelde onderwerpen toegankelijk te maken. Lezingen kunnen heel betekenisvol zijn. Net als muziekoptredens dragen ze bij aan een algemene verrijking."

Hoogleraar Nederlands en Academische communicatie Marc van Oostendorp zag de afgelopen decennia steeds meer wetenschappers de boer op gaan met hun onderzoek. Ook omdat dat nu makkelijker is dan ooit. "Als je in het verleden naar buiten wilde treden, moest dat via de geijkte paden. Je schreef een artikel in *NRC* of hield een lezing voor een deftig genootschap. Nu zijn de mogelijkheden dankzij sociale media veel groter." Zelf doet hij lustig mee aan de trend. Hij twittert veel, plaatst regelmatig filmpjes op YouTube, heeft een bijna dagelijkse column in het tijdschrift *Neerlandistiek* en hij schrijft regelmatig voor onder meer *Onze Taal* en *NRC Handelsblad*.

Ook zoekt Van Oostendorp graag het podium op. "Mijn inzet is om het publieke debat op een wat hoger niveau te brengen. In het debat over taal probeer ik feiten en argumenten aan te dragen. Dat is verschrikkelijk belangrijk. Taal maakt zo'n groot deel uit van hoe wij zijn, hoe wij in de wereld staan, wat wij doen met elkaar. Je wordt een beter mens als je daar meer van begrijpt." Onlangs stond hij op het Utrechtse Betweterfestival naast rapper Fresku. "Dan zet ik mijn kennis in om te achterhalen wat zijn teksten zo goed en aansprekend maakt. In de hoop dat zijn publiek op een iets andere manier over die teksten gaat nadenken, al is het maar een heel klein beetje. Ja, je mag het verheffing van de medemens noemen."

Ondersneeuwen

Waarom die aandrang van wetenschappers om op de podia te willen floreren? "We moeten wel", zegt Breij. Ze vindt kennisdeling een klassieke universitaire taak, waar niks mis mee is. "We werken met publieke middelen, waarbij een verantwoordingsplicht hoort. Het is nogal arrogant om als wetenschapper in de ivoren toren te blijven. Als er iets gaande is in de maatschappij, heb je een taak om daarop te reflecteren."

Die publieke taak van universiteiten is alleen maar urgenter geworden, zo wijst Breij op het toegenomen wantrouwen in de wetenschap. "In een klimaat waarin 'wetenschap ook maar een mening is', kun je maar één ding doen: reageren, meedoen, laten zien dat je er bent. Laat je niet ondersneeuwen." Ze wijst op een recente oproep van patiëntenverenigingen die willen meebeslissen over de onderzoeksagenda van de medische wetenschap. "Dat kán niet, in zo'n klimaat ben je als wetenschapper wel verplicht om tegengas te bieden."

De noodzaak om je te laten zien, is groter geworden, zegt ook Van Oostendorp. "De tijd van 'de professor zegt het, dus het is waar' ligt achter ons. Je hebt nu grote, georganiseerde groepen die via internet ongeloof zaaien. Die niet geloven dat het klimaat in gevaar is of dat een vaccinatie de ziekte voorkomt. Om zulke onzin te bestrijden, moet je je kamer wel uit. Weg uit die ivoren toren. Je moet deelnemen aan de discussie."

Het brede publiek is hoger opgeleid dan ooit. Leest wetenschapsbijlages, volgt het nieuws. Dat maakt dat wetenschappers ook makkelijker aansluiting kunnen vinden bij toehoorders. Van Oostendorp: "Ik ben steeds weer verbaasd over de slimme vragen die ik krijg uit het publiek. Daaruit spreekt echt kennis van zaken."

Cultuurhistorica Eva Rovers windt die zaterdagnamiddag het publiek moeiteloos om haar vingers. In de Echotent barst na de lezing een gejuich los, dat ze als een ware rockster in ontvangst neemt. *

IN'TO LANGUAGES ZOEKT VERHALENVERTELLERS

Je zult als wetenschapper jarenlang zwoegen op een baanbrekend onderzoek, dat daarna door een handjevol collega's wordt gelezen om vervolgens te verstoffen in een hoekje van de UB. Een doemscenario. Radboud in'to Languages probeert dit te voorkomen door de communicatiekracht van wetenschappers te vergroten: ter ere van het 25-jarig bestaan organiseert in'to de lustrumwedstrijd In'to stories.
Studenten, docenten en overige medewerkers van de Radboud Universiteit en het Radboudumc worden uitgedaagd om hun onderzoek in maximaal vijf minuten te presenteren. Hoe ze dat doen, bepalen ze zelf. Voorwaarde is dat het onderzoek vernieuwend én nieuwswaardig is. Deelnemers maken kans op een reischeque van 250 euro.
Inzenden kan tot maandag 23 oktober, 12.00 uur. Tot die tijd kun je werken aan een spetterend verhaal dat niet in een stoffig hoekje verdwijnt, maar waarmee je de zaal platspeelt.
Zie voor meer informatie over de wedstrijd In'to stories: www.into.nl.

Z@PPELIN brengt op 4 september 2000 de kinderprogramma's van Nederland 1, 2 en 3 samen. Vanaf die tijd kijkt heel Nederland op één zender – Z@ppelin heet later Zappelin – naar de *Teletubbies*, *Sesamstraat*, *Het Klokhuis*, *De Film van Ome Willem* en *Villa Achterwerk*.

HET JAAR 2000

STUDEREN TOEN EN NU

‘ZAT JE ÉLKE DAG IN DE KROEG?’

Janneke Tromp (39) zag haar studententijd als een grote zoektocht naar zichzelf en haar plaats in de wereld. Ze had er zeven jaar voor nodig. Dirk Bekkers (17) hoopt er minder lang over te doen. ‘Als ik iets leuks doe, voel ik dat direct in de planning.’ Een tweegesprek over studiedruk, toen en nu.

Tekst: Martine Zuidweg / **Foto:** Erik van ’t Hullenaar

WIE IS WIE?

Dirk Bekkers, geboren op 26 februari 2000, studeert geschiedenis.
Janneke Tromp (39) studeerde van 1997 tot 2000 aan de Radboud Universiteit. Nu is ze webbouwer en grafisch vormgever in Nijmegen.

Dirk Bekkers (hierna: DB): "Je hoort wel eens van ouderejaars die van alles moeten inhalen, dat lijkt me niet prettig. Ik probeer zo veel mogelijk bij te blijven."
Janneke Tromp (JT): "En lukt dat?"
DB: "Het vergt wel veel tijd: de colleges, de werkgroepen, het huiswerk. Ik woon in Nistelrode, bij Oss. Door de reistijd heb ik minder tijd om thuis te studeren. Vaak ben ik 's avonds nog lang bezig. Dat is wennen. Op de middelbare school hoefde ik nauwelijks iets te doen."
JT: "In mijn studententijd heb ik heel veel leuke dingen gedaan. Daar was gelukkig ook wel tijd voor. We keken met vrienden avondenlang samen video's, die we huurden bij de videotheek. En ik ging heel veel uit. Ik heb een jaar lang elke dag in de kroeg gezeten."
DB: "Élke dag?"
JT: "Bijna elke dag. Ik was me er heel erg van bewust dat dit een hele mooie fase is in het leven. Een fase van ontwikkeling, van vriendschappen aangaan, ontdekken wie je bent."
DB: "Ik ben niet zo'n uitgaanstype. Daarbij: elke dag in de kroeg, dat zou ik niet redden. Ik vind het leuk om met vrienden 's avonds iets te ondernemen. Maar als ik iets leuks doe, voel ik dat direct in de planning."
JT: "Je hebt minder marge dan ik had."

'IK VIND HET GEEN PRETTIG IDEE DAT M'N SCHULD ELKE MAAND HOGER WORDT'

DB: "Ik merk wel dat ik daardoor vaker nee zeg."
JT: "Ik heb drie jaar psychologie gestudeerd en ben toen gestopt. Ik vond de studie veel te theoretisch. We zaten alleen maar in de boeken. Ik vond het raar dat we nul contact hadden met mensen."
DB: "Je had je bachelor kunnen hebben."
JT: "Ja, maar je kreeg in die tijd pas na vier jaar je diploma. De bachelor-masterstructuur bestond nog niet. Ik moest nog anderhalf jaar en dat leek me veel te lang."
DB: "Wat ben je gaan doen?"
JT: "Ik heb twee jaar de tijd genomen om na te denken en ben toen de kunstacademie gaan doen. Héél anders. Daar werd ik echt uitgedaagd."
DB: "Ik heb het idee dat ik wel goed zit bij geschiedenis. Ik vind de colleges leuk, de werkgroepen. Door zo'n lening kun je natuurlijk ook niet zo makkelijk halverwege iets anders gaan doen. Dan heb je toch al anderhalf jaar geleend, dat is een heel bedrag."
JT: "Ja, dat was anders bij ons. Als je maar binnen tien jaar afstudeerde, werd de basisbeurs omgezet in een gift. Je kon het je wel permitteren om een shift te maken."
DB: "Dat lijkt me nou een mooi systeem. Ik vind het geen prettig idee dat m'n schuld elke maand hoger wordt." *

EEN VIDEOBAND

is een voorloper van de dvd. De band gaat in een videorecorder die het videosignaal doorgeeft aan een televisietoestel.

VLADIMIR POETIN

wint de **Russische presidentsverkiezingen** op 26 maart 2000. Hij voert nauwelijks campagne, maar wint met gemak van de communist Gennadi Zjoeganov. Dat dankt Poetin waarschijnlijk aan zijn kordate handelen tijdens de onafhankelijkheidsstrijd in de Russische deelstaat Tsjetsjenië. In 2008 zal Poetin trouwens tijdelijk aftreden: volgens de grondwet mag hij niet drie keer achtereen president zijn.
In 2012 wordt hij opnieuw verkozen.

HET JAAR 2000

Voor studenten die opgroeiden tijdens en na de 00's is de wereld klein. Ze backpacken, interrailen, 'Erasmussen' en roadtrippen zich helemaal suf. 'De eerste dag neem ik zo'n toerbus, dan heb ik alle toeristenattracties maar gehad.'

Tekst: Johanna Bohman en Jozien Wijkhuis

DE HELE WERELD ZIEN

'CROISSANTJE IN PLAATS VAN SUNDAY ROAST'

Abigail Froud uit Groot-Brittannië (20), bachelorstudent Psychologie

"Vorig jaar, vlak voordat ik naar Nederland kwam, leerde ik hoe het is om alleen te reizen, zonder mijn familie. Ik moest leren hoe je de weg vindt op een vliegveld, hoe je handbagage het efficiëntst inpakt en op welke sites en apps je de beste deals en informatie kan vinden. Zo ontdekte ik dat luxe hotels vaak lastminute heel goedkoop zijn en verbleef ik in Berlijn in een monumentaal hotel met een fantastisch uitzicht over de stad. Het belangrijkste dat ik heb geleerd is: maak een lijst van dingen die je wilt zien voordat je gaat. Het is zonde als je dat pas op je bestemming moet gaan bedenken. Zelf neem ik vaak zo'n toerbus op de eerste dag, dan heb je alle toeristenattracties maar gehad. Vorig jaar ging ik met vriendinnen naar Italië, interrailen door het land. Verder ben ik op veel andere plekken in Europa geweest. Met mijn vader ben ik naar de VS geweest. Hij neemt al zijn kinderen mee naar Amerika als ze achttien worden. Eigenlijk wilde ik mijn buitenlandstudie in Shanghai gaan doen, ik had Chinese geschiedenis als keuzevak op school. Maar ik spreek helaas geen Mandarijn. Ik hou ervan om te zien hoe verschillend mensen hun leven leiden. Dingen die normaal zijn voor mij, zoals *Sunday roast* en een goed Engels ontbijt, zijn in Frankrijk heel raar. Daar eet je 's ochtends een croissantje."

'IK WIL NAAR DE NOORDPOOL'

Deniz Ezgi Kurt uit Turkije (29), masterstudent Creative Industries

"Onder mensen van mijn leeftijd zie ik dat reizen hip is, het is onderdeel van onze identiteit. Hoe meer je reist, hoe vrijer je bent. Voor mijn vrienden en mijzelf is reizen een manier om je uit te drukken. We reizen allemaal heel veel en delen het natuurlijk ook allemaal op social media. Dat hoort erbij, zo laat je zien wie je bent, of wie je wilt zijn. Mijn favoriete bestemming was altijd al Nederland, daarom heb ik ervoor gekozen om hierheen te verhuizen. Ik vind de Nederlandse cultuur leuk, en de nette, groene stadjes spreken me aan. Het is een fijn land om in te wonen. Ik ben ook in Estland, Finland, Griekenland, Cyprus en Frankrijk geweest. Ik reis om de authenticiteit van culturen te zien, en het erfgoed. Het liefst reis ik als een ontdekkingsreiziger, niet als een toerist. Ik ben geïnteresseerd in geschiedenis, dus ik praat graag met oudere mensen. En ik bezoek archieven en musea. Op mijn lijstje staan de noordelijke landen nog, met als echte droom een reis naar de Noordpool. Ik wil sneeuwlandschappen zien, het noorderlicht, ijsberen en ijsbergen!"

'HEERLIJK, DE STRANDEN AAN DE ALGARVE'

Matheus Amazonas uit Brazilië (26), masterstudent Informatica

"Vroeger ging ik met mijn ouders één keer per jaar naar een badplaats in Brazilië. Het was voor mijn familie niet gebruikelijk om naar het buitenland te reizen, omdat Brazilië zo'n groot land is. Je kunt uren rijden of vliegen zonder het land te verlaten en er is heel veel te zien. Zelf ben ik wel meer gaan reizen, onder andere naar Mexico en Amerika. Nijmegen was mijn eerste bestemming in Europa. Inmiddels ben ik ook in Duitsland, Portugal, België, Frankrijk en Zwitserland geweest. Ik heb erg genoten van de stranden aan de Algarve, in Portugal. Ik voelde me daar heel erg op mijn gemak, ook omdat ik Portugees spreek, natuurlijk. De biercultuur van België vond ik ook erg leuk. Voor de toekomst staan Groot-Brittannië en Spanje hoog op mijn lijstje. Waarom ik graag reis? Ik vind het leuk om al die culturen te leren kennen."

'IK GA VOOR KUNST EN KASTELEN IN ZUID-EUROPA'

Aumkar Lele uit India (24), masterstudent Data Science

"De eerste keer dat ik wegging uit India was in 2014. Toen ging ik met mijn ouders naar de Scandinavische landen. Zelf heb ik daarna veel gereisd en nu ik in Europa woon, is het nog veel gemakkelijker. Mijn favoriete bestemmingen zijn Frankrijk en Italië. Wel alleen om op vakantie te gaan, ik vind Nederland fijner om te wonen. Ik ben geïnteresseerd in middeleeuwse geschiedenis, kunst en kastelen. Daarom zijn Frankrijk en Italië zulke goede bestemmingen: er zijn veel paleizen en ik ben groot fan van schilders als Da Vinci, Dante en Michelangelo. Daarnaast is het eten interessanter en diverser dan hier. In Nederland eet ik frikandel, kaas, stamppot, hachee en erwtensoep; ook lekker, maar natuurlijk niet te vergelijken met de Franse en de Italiaanse keuken. De komende tijd wil ik heel Europa door! Ik heb plannen voor Spanje, IJsland, Polen, Portugal en meer delen van Frankrijk."

'ZODRA IK GELD HEB, GA IK RONDREIZEN IN DE VS'

Antonia Leise uit Duitsland (19), bachelorstudent Psychologie

"De plaats waar ik vandaan kom, Eisenach, is erg klein. Toen ik jonger was, wilde ik daarom altijd in New York wonen. Dat wil ik nu niet meer, die stad is zo enorm. Maar ik zou wel graag in de VS rondreizen, om de steden en vooral de musea te bekijken. Zodra mijn budget het toelaat, ga ik dat doen. Ik ben deze zomer in Parijs, Londen, Wenen en Griekenland geweest. In oktober staat Rome op het programma en na kerst nog een keer Wenen. Ook wil ik graag naar Praag en nog een keer naar Londen. De geest van die stad vind ik fijn. Mensen zijn aardig, het is er mooi en druk, maar niet te druk. Reizen is een van de dingen die ik het liefst doe. Mijn ouders woonden in Oost-Duitsland, zij hadden die optie niet. Toen de muur eenmaal gevallen was, kregen ze mijn broertje en hij is ziek en zit in een rolstoel. Voor ons gezin was buiten Duitsland reizen dus niet gemakkelijk. Ik ben gezond en heb de zegen van mijn familie om veel te reizen. Ik wil zo veel mogelijk van de wereld zien."

*

‘Het is niet zo dat iedereen vr

Is poëzie ten dode opgeschreven in deze snelle tijd, waarin we van hot naar her rennen en onszelf de blaren twitteren? *Vox* sprak met dichter Wout Waanders (28) over literatuur voor de *slash*-generatie.

Tekst: Linda van de Pol / **Foto:** Duncan de Fey

Hoewel de boekenverkoop aantrekt, daalt het aantal bibliotheekleden en worden er, volgens Stichting Lezen, steeds minder boeken uitgelezen. Raakt de literatuur in onmin? “Daar geloof ik niets van”, zegt dichter en Radboud-alumnus Wout Waanders. Hij publiceerde in 2015 zijn ‘chapbook’ *Olifantopia* en treedt op van Doornroosje tot aan Lowlands. “Literatuur is aanweziger dan ooit!” Ja, we zitten veel op onze telefoons, maar na Facebook klikken we door naar De Correspondent of LINDA-nieuws. Dat is geen verschraling. “Vroeger las men de *Libelle* of *Katholieke Illustratie*. Het is echt niet zo dat iedereen vroeger Sartre las en nu niet meer.”

Dat neemt niet weg dat onze manier van lezen verandert. “Waar iemand vroeger veel wist van een specifiek onderwerp, surfen we nu van het een naar het ander. Daardoor kunnen we ons minder concentreren op lange verhalen en werken we minder gefocust, maar zien we sneller verbanden. Dat past bij onze tijd. Zoals je nu winkels hebt die niet alleen fietsen maken, maar ook je haar knippen en posters verkopen, hebben we zelf ook meerdere professies: we zijn *slashers*.”

De betekenis van literatuur zit tegenwoordig dan ook vooral in het leggen van verbanden. Daar passen geen literaire pillen bij. “Boeken als Tolstojs *Oorlog en vrede*, 1.600 pagina’s over aristocratische families, moet je loslaten. Maar *Max Havelaar* is heel modern: die switcht steeds van genre. Veel boeken van nu zijn raamvertellingen. Neem *De consequenties* van Niña Weijers: daarin zit halverwege een essay.”

Performers

Voor literatuur die vooral verwijst naar andere literatuur ziet Waanders weinig plek meer. “Dat je nog zes andere boeken moet lezen om een beetje mee te kunnen; daar is geen tijd voor.” Van incrowd moet hij sowieso weinig hebben en hij begrijpt dat veel van zijn vrienden literaire avonden overslaan. “Het is vaak behoorlijk saai.”

Kort geleden heeft literair productiehuis Wintertuin bekendgemaakt samen

oeger Sartre las’

te gaan met dans- en theaterproductiehuis Generale Oost uit Arnhem en het Deventer popproductiehuis Oost-Nederland. Zelf heeft Waanders er net een Wintertuin-sessie op zitten: een talkshow over ‘het theatrale’, over voordrachtskunst en het al dan niet bestaande verschil tussen spreek- en leesteksten. Want literatuur verplaatst zich steeds meer naar het podium, een ontwikkeling die in de jaren zestig is ingezet met aanjagers als Simon Vinkenoog en Jules Deelder. Waanders: “Uiteindelijk denk ik dat performance belangrijker wordt dan het fysieke product. Het is geen toeval dat de populairste schrijvers van dit moment - Herman Koch, Tommy Wieringa, Arthur Japin - echte performers zijn.”

Evenementen als de Nacht van de Poëzie en leesclubs van uitgeverij Das Mag zijn enorm populair en trekken een jong publiek. Terwijl de samenleving individualistischer wordt, lijkt het sociale aspect van poëzie en proza meer op de voorgrond te treden. “Het is belangrijk het publiek het gevoel te geven deelgenoot te zijn van iets eenmaligs”, zegt Waanders, die daarbij scenarioschrijver Stijn Vranken aanhaalt. “Het is mijn ideaal dat je verbintenissen legt met de bezoeker. Door gedichten in een raamwerk te plaatsen of iemand te interviewen. Of door stoelendansen, zoals vroeger met de Literaturjugend [een jonge-schrijversclub, red.]: de verliezer droeg voor.”

De eenzame lezer die geen acht slaat op de wereld is vrijwel verdwenen. Zo moet het ook gaan met de romantische schrijver, een niet zelden getormenteerde eenzaat, een goddelijk geïnspireerd genie dat langzaam gek wordt op zijn zolderkamer. Literatuur is verstrengeld met het straatbeeld en al wat is: de auteur verdwijnt niet geleidelijk van het toneel, maar moet er juist staan als nooit tevoren. *

NIJMEEGSE INITIATIEVEN DIE LITERATUUR OP DE KAART ZETTEN

Mensen Zeggen Dingen
MZD is een collectief dat ‘sproëzie’ uitdraagt: een combinatie van *spoken word*, poëzie, theater, rap, cabaret, stand-up en improvisatie – en elke andere denkbare vorm van het gesproken woord. Een Nijmeegse club die zich in rap tempo uitspreidt over podia en festivals door heel Nederland en Vlaanderen.

Buiten zinnen
Een nieuw literair festival voor en door jongeren, met als uitgangspunt dat iedereen kan schrijven, of het nu Twitterpoëzie of een Snapchatverhaal is. Er wordt net zolang tegen grenzen aangetrapt tot ze helemaal wegvallen: die tussen schrijver en lezer, tussen literatuur, muziek, theater en dans, en tussen online en offline.
De eerste editie is op 21 oktober, van 22.00 tot 04.00 uur, in bibliotheek De Mariënburg.

Boek op de Bank
Dit initiatief van Radboud-alumni Jelko Arts en Lotte Lentes is inmiddels een oude bekende: ieder jaar in juni verandert de binnenstad van Nijmegen in een ‘literaire huiskamer’, waar je in drie rondes bij auteurs aanschuift voor gesprekken, voordrachten en voorstellingen.
Ieder jaar in juni.

Night at the Library
Nog zo’n tof initiatief van de stadsbibliotheek (en altijd stijf uitverkocht). Tijdens Night at the Library staat de bibliotheek vol met tentjes. Je slentert in je pyjama tussen de boekenkasten door en schrijvers lezen je diep in de nacht in slaap.
Ieder jaar in februari.

TIPS

Je kunt natuurlijk alle stadskranten uitpluizen, honderden sites afgaan of je abonneren op een veel te frequente nieuwsbrief om erachter te komen wat Nijmegen komende maand te bieden heeft op cultuurgebied. Maar je kunt ook gewoon achterover leunen en vertrouwen op de mening van *Vox*.

ZIEN

BLADE RUNNER 2049

Vue, LUX, CineMec.
Het langverwachte vervolg op de absolute cultklassieker van Ridley Scott uit 1982. Met *Blade Runner 2049* heeft topregisseur Denis Villeneuve volgens de recensenten een meesterwerk gemaakt. Antwoorden op 35 jaar oude vragen, maar nieuwe doemen alweer op. Mooie aanleiding om het origineel nog eens te bekijken.

KLOOSTERKINO MIDNIGHT MADNESS

28 oktober, Klooster Dobbelmann, 20.30 uur, 7,50 euro (inclusief drie horrorhapjes).
Bibberen, beven en klappertanden tijdens de Halloweeneditie van KloosterKino. Er staat weer een reeks korte animatiefilms voor je klaar, dit keer met de garantie dat ze angstaanjagend of smerig zijn. In het donker laat het klooster zich weer van zijn beste kant zien.

LOVING VINCENT

Vanaf 26 oktober, LUX.
Schilderijen komen tot leven. Meer dan 125 kunstenaars schilderden 65.000 filmframes in de stijl van Vincent van Gogh. *Loving Vincent* ontrafelt het mysterie rondom de dood van Nederlands bekendste schilder. Voor alle liefhebbers van Van Gogh, schilderkunst en bijzondere films. Won al meerdere internationale prijzen.

WHITE SUN
Vanaf 26 oktober, LUX.
Nepal 2006, net na de burgeroorlog. Een film over een nieuwe grondwet tegenover oude tradities, het kastensysteem en vrouwenonderdrukking. Fraai verpakt in het verhaal van twee broers die hun vader begraven. Dramafilm met een grote boodschap.

LUISTEREN
FESTIVAL JAZZ INTERNATIONAL NIJMEGEN
29 oktober, LUX, 19.30 uur, 25 euro.
De opperveteraan van de jazz, Lee Konitz, strijkt neer in Nijmegen. De beste man telt 91 lentes (!) en stond in 1949 (!!) al met Miles Davis op één podium te rocken. Gaat dat zien: het Lee Konitz Quartet in Nijmegen. Nu kan het nog ...

ROXEANNE HAZES
21 oktober, Doornroosje, 20.00 uur, 12,50 euro.
Hazes is de basis! In dit geval: Roxeanne Hazes, die met haar eigen geluid (maar met hetzelfde accent als pa) hard aan de weg timmert in de Nederlandse popscene. Zo is ze – samen met haar band – sinds dit jaar de nieuwe huisband van *DWDD*.

TRIGGERFINGER

14 februari, Doornroosje, 19.45 uur, 28 euro.
De beste liveact van de Lage Landen komt pas in februari naar Doornroosje. Maar je moet nú alvast kaarten halen. Want van twee dingen kun je zeker zijn: Triggerfinger gaat de zaal uitverkopen, en hem daarna op zijn kop zetten. Met hagelnieuwe muziek – ook dat nog.

UITGAAN
WAT ALS HET LEVEN EEN R&B-CLIP WAS?
20 oktober, Merleyn, 23.00 uur, 7,50 euro.
Gooi R. Kelly, Puff Daddy en de vroege Destiny's Child in een blender, kwak er een Nijmeegs sausje overheen en je hebt het feest 'Wat als het leven een R&B-clip was?' Voor liefhebbers van het betere glij- en schuurwerk.

HONIG HALLOWEEN NIGHTS
27–29 oktober, Laserloods, 9 euro.
Rond Halloween vind je in het Honigcomplex een spookhuis-meets-horrorfilm-evenement. Beslist niet voor tere zieltjes (check bijvoorbeeld de trailer op Facebook). Het thema is Tsjernobyl. Altijd gezellig!

ALLE 13 GOED/FOUT
21 oktober, Brebl, 20.30 uur, gratis entree.
Er zijn pubquizzen genoeg in de stad, maar deze draait helemaal om reclameslogans. 'Mede mogelijk gemaakt door Calvé Pindakaas, Beter Bed en Duo Penotti', zeggen ze zelf. Leuker kunnen ze het niet maken, wel makkelijker.

LEZEN
ONBEDERF'LIJK VERS
25 oktober, Nijmeegse binnenstad, gratis entree.
Op Onbederf'lijk Vers vind je poëzie zoals het bedoeld is: kleinschalig, bij kaarslicht in een donker café, met een glas rode wijn voor je. Tijdens dit poëziefestival kun je op verschillende plekken in de stad luisteren naar bekende dichters en opkomende talenten.

FRESKU OP WINTERTUIN
23 november, Radboud Universiteit, 20.15 uur, 5 euro.
Wil jij college krijgen van rapper Fresku? Dat kan! Hij komt aan de hand van filmfragmenten onder andere vertellen wat de rol van taal is in zijn werk. En dat allemaal op onze 'eigen' universiteitscampus.

DIMITRI VERHULST

17 december, LUX, 16.00 uur, 21,50 euro.
De Vlaamse schrijver Dimitri Verhulst won met zijn roman *Godverdomse dagen op een godverdomse bol* in 2009 de Libris Literatuur Prijs. In december komt hij samen met Corrie van Binsbergen naar Nijmegen om van dit 'curriculum van smeerlapperij' een literair concert op te voeren.

AGENDA
MEDEDELINGEN OF BERICHTEN VOOR **VOX CAMPUS** KUNT U STUREN NAAR: VOXCAMPUS@VOX.RU.NL

ALGEMEEN
www.ru.nl/studentenkerk

13 OKTOBER, 13.00 uur: wandeling naar Kranenburg. Wandel mee naar het Duitse Kranenburg en geniet van de natuur, de rust en elkaar. In Kranenburg kun je onder het genot van een drankje nog even uitrusten, om daarna de bus terug te pakken. Locatie: Studentenkerk.

30 OKTOBER, 19.00 uur: herdenking overledenen Radboud Universiteit. Jaarlijkse viering waarbij we de namen noemen van de mensen van de Radboud Universiteit die het afgelopen jaar zijn overleden en een kaarsje voor hen aansteken. Bezoekers kunnen ook zelf een lichtje aansteken. Locatie: Studentenkerk.

16 T/M 30 NOVEMBER: In balans (komen). Workshop van drie avonden. Daag jezelf uit om te kijken naar wie je bent, hoe je je leven vormgeeft, waar je zingeving uit haalt en wat je lastig vindt. Locatie: Studentenkerk.

CULTUUR
www.ru.nl/cultuuropdecampus

19 OKTOBER, 20.00 uur: Jet Kragt speelt de voorstelling 'Met #SUCCES'. Over verwachtingen, depressie, succes, eenzaamheid. Een absurde, fysieke zoektocht van een vrouw naar haar plaats in de samenleving en verbinding met zichzelf en haar publiek. Locatie: De Rode Laars.

25 OKTOBER, 19.30 uur: InScience preview: *Well Fed*. Een documentaire over genetisch gemodificeerd voedsel. Waarom is er, vooral in Europa, een

Radboud Reflects
www.ru.nl/radboudreflects

17 OKTOBER, 12.00 uur: Verder leven na kanker. Directeurenlunch door klinisch psycholoog Judith Prins. Gelukkig worden de behandelmethoden voor kanker steeds beter.Maar hoe leef je verder met of na kanker? Locatie: Huize Heyendael.

19 OKTOBER, 19.30 uur: Perfectionist zijn. Hoe doe je dat? Filosofieworkshop met filosoof Carli Coenen. Wat betekent het om perfectionist te zijn, en is perfectie eigenlijk wel wenselijk? Praat en discussieer mee. Locatie: Thiemeloods.

24 OKTOBER, 20.00 uur: Weerstand of warm onthaal? De landing van nieuwe uitvindingen. Lezingen en gesprek met classicus André Lardinois en socioloog Lotte Krabbenborg over de wisselwerking tussen uitvindingen en de samenleving. Locatie: LUX.

25 OKTOBER, 19.30 uur: Onder dieren. Voor een diervriendelijker wereld. Lezing door filosoof en cultureel antropoloog Ton Lemaire, die tijdelijk uit

sterke weerstand tegen het genetisch modificeren van landbouwgewassen? En hoe kunnen we daar vanuit een globale lens naar kijken? Locatie: Collegezalencomplex.

31 OKTOBER, 20.00 uur: Horror Night. Tijdens Halloween neemt schrijver Gerjon Gijsbers je mee in de wereld van huiveringwekkende verhalen en beklemmende liedteksten. Voldoende in de sfeer? Daarna kun je een literaire variant van het spel Weerwolven spelen. Locatie: Studentenhuiskamer.

8 NOVEMBER, 19.30 uur: filmvertoning van *Arrival*. Een sciencefictionfilm over taalwetenschapper Louise Banks, die door het leger wordt gerekruteerd om het eerste contact te leggen als twaalf buitenaardse schepen op aarde landen. Locatie: Collegezalencomplex.

9 NOVEMBER, 19.45 uur: PubQuiz. Weet jij over welke schrijver Frank Zappa zingt in *Titties and Beer*? Of welke Broadway-musical de Tony Awards 2016 domineerde? Leid tijdens de pubquiz jouw team naar de overwinning met je kennis over theater en literatuur. Locatie: Cultuurcafé.

15 NOVEMBER, 20.00 uur: optreden van de reggaeband Chainska Brassika. Als winnaars van de World Reggae Contest stonden ze al op Glastonbury en toerden ze met Madness. Nu komen ze naar de campus. Verwacht gelaagde muziek met een rijk scala aan instrumenten en melodieën. Locatie: Cultuurcafé.

28 NOVEMBER, 20.00 uur: optreden van de Nederlands-Engelse popband Electric Company. Geïnspireerd door Springsteen en War on Drugs spelen ze een mix van post-punk, neo-psychedelica en *old-school* pop. Locatie: Cultuurcafé.

29 NOVEMBER, 19.30 uur: filmvertoning van *Crash*. Een krachtig drama over de verschillende inwoners van Los Angeles, die letterlijk en figuurlijk met elkaar in botsing komen. Locatie: Collegezalencomplex.

Frankrijk terugkeert naar Nijmegen. Kom luisteren hoe en waarom we anders om moeten gaan met dieren. Locatie: Collegezalencomplex.

31 OKTOBER, 19.30 uur: 500 jaar Maarten Luther. Lezing door filosoof Herman Westerink en theoloog Markus Matthias. Wie was Maarten Luther, die precies 500 jaar geleden, op 31 oktober 1517, 95 stellingen aan de kerkdeur van Wittenberg spijkerde? Locatie: Collegezalencomplex.

14 NOVEMBER, 20.00 uur: Polyamorie. Lezing door filosoof Simone van Saarloos en theoloog Frank Bosman. Ineens is monogamie uit en polyamorie in. Hoe kan dat? En is dat een positieve vooruitgang of moeten we er sceptisch tegenover staan? Locatie: LUX.

28 NOVEMBER, 20.00 uur: Leven maken in het lab. Lezing met chemicus Wilhelm Huck en filosoof Carla Rita Palmerino. Wilhelm Huck doet baanbrekend onderzoek naar het maken van levende cellen uit niet-levende materie. Maar wat is leven eigenlijk? En kunnen we het ooit écht namaken? Locatie: LUX.

HET GEDICHT

SANDER BISSELINK IS DIT COLLEGEJAAR CAMPUSDICHTER. IEDERE MAAND SCHRIJFT HIJ EEN GEDICHT VOOR *VOX*.

In het eerste jaar kon het nog

neem het braken niet zo serieus
het geeft kleur aan de collegezaal
elke kant en klare theorie
komt er ooit weer boven uit

in het eerste jaar vergeet je snel
dat er een tweede en een laatste volgt
de twijfels zijn nog niet geteld
om te schijten fiets je nog naar huis

voordat je groente te heet gaat wassen
voordat je broeken te lang laat koken
bel je je moeder om even te vragen
uit hoeveel cijfers het leven bestaat

in het eerste jaar vraag je nog niet
wat na de slotsom overblijft
de verzuchting van het overgeven
je durft het aan het eind niet meer

COLOFON

***Vox* is het maandelijks onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit.**

Redactie-adres: Thomas van Aquinostraat 4.00.6B,
Postbus 9104, 6500 HE Nijmegen,
Tel: 024-3612112
redactie@vox.ru.nl
www.voxweb.nl / @voxnieuws
Redactie: Paul van den Broek, Tim van Ham, Annemarie Haverkamp (hoofdredacteur), Mathijs Noij, Jozien Wijkhuijs, Martine Zuidweg (bladcoördinator)
Eindredactie: Machiel van Zanten
Columnisten: Lucienne van der Geld
Aan dit nummer werkten mee: Thijs van Beusekom, Maarten van Gestel, Tim van Ham, Lara Maassen, Joep Sistermanns, Gijs Swennen, Stijn Zunneberg
Fotografie: Dick van Aalst, Bert Beelen, Marjolein van Diejen, Duncan de Fey, Erik van 't Hullenaar, Gerard Verschooten
Illustraties: JeRoen Murré, Roel Venderbosch
Vormgeving en opmaak: gloed*communicatie*, Nijmegen
Advertenties: Bureau van Vliet
Tel: 023-5714745
zandvoort@bureauvanvliet.com
advertentie@vox.ru.nl.
Druk: MediaCenter Rotterdam